

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1972

Warszawa, dnia 1 lipca 1972 r.

Nr 7

SPIS TREŚCI

Dział A

- Poz. 58 — uchwała XXV Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 26 kwietnia 1972 r. w sprawie udziału związków zawodowych w realizacji założeń rozwoju społeczno-gospodarczego w latach 1971—1975 98
- „ 59 — wytyczne Prezydium i Komitetu Wykonawczego Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 19 kwietnia 1972 r. w sprawie zasad udzielania pomocy i wykorzystywania środków zakładowych funduszy mieszkaniowych 98

Dział B

- Poz. 60 — ustawa z dnia 29 marca 1972 r. o utworzeniu urzędu Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych 101
- „ 61 — ustawa z dnia 29 marca 1972 r. o zniesieniu Komitetu Pracy i Płac 101
- „ 62 — uchwała Rady Państwa z dnia 12 lutego 1972 r. zmieniająca uchwałę Rady Państwa z dnia 1 lipca 1960 r. w sprawie nadawania orderów i odznaczeń za nieprzerwaną i wyróżniającą się pracę w górnictwie, hutnictwie i w stoczniach 102
- „ 63 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1972 r. zmieniające rozporządzenia w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych, w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Przemysłu Lekkiego zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Lniarskiego oraz w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych 102
- „ 64 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 marca 1972 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych 103
- „ 65 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 marca 1972 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego 103
- „ 66 — uchwała nr 49 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1972 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych przemysłu kluczowego i dyrektorów ich zjednoczeń 104
- „ 67 — uchwała nr 23 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1972 r. w sprawie zasad gospodarowania funduszem płac w 1972 r. w przedsiębiorstwach państwowych i grupujących je zjednoczeniach 108
- „ 68 — rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 14 marca 1972 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie składu komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, szczegółowych zadań, trybu postępowania i trybu kierowania na badania przez te komisje, zasad orzekania o inwalidztwie oraz sposobu powoływania i zasad wynagradzania członków komisji lekarskich i lekarzy działających w zakresie orzecznictwa inwalidzkiego 112
- „ 69 — rozporządzenie Ministra Żeglugi z dnia 28 stycznia 1972 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w portach morskich i śródlądowych 113
- „ 70 — zarządzenie Nr 20 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lutego 1972 r. w sprawie zmian w wykazie jednostek organizacyjnych uprawnionych do tworzenia funduszu na finansowanie wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych 114
- „ 71 — zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 1 lutego 1972 r. w sprawie zasad organizacji żywienia przyzakładowego w zakładach pracy 115
- „ 72 — pismo okólne nr 4 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 6 stycznia 1972 r. w sprawie wzmoczenia działalności zapobiegającej nietrzeźwości pracowników na terenie zakładów pracy 118
- „ 73 — wyjaśnienie Nr 1 Komitetu Pracy i Płac z dnia 25 stycznia 1972 r. w sprawie uprawnień pracowników z tytułu uzyskania świadectwa ukończenia szkoły średniej 119

DZIAŁ A

58.

**UCHWAŁA
XXV PLENUM CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 26 kwietnia 1972 r.

**w sprawie udziału związków zawodowych w realizacji założeń rozwoju
społeczno-gospodarczego w latach 1971—1975.**

Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych przyjmuje zawarte w referacie Prezydium CRZZ, przemówieniu przewodniczącego CRZZ towarzysza Władysława Kruczka oraz wystąpieniach kierunki pracy i zadania ruchu zawodowego jako wytyczne działania.

Związki zawodowe przez wzmoczenie oddziaływania na rzecz umacniania ładu, porządku i dyscypliny w zakładach, pobudzanie inicjatywy i aktywności produkcyjnej załóg przyczyniać się będą do powiększania środków, przeznaczonych na poprawę warunków pracy i życia ogółu zatrudnionych. W celu wypracowania środków niezbędnych na wzrost stopy życiowej organizacje związkowe i samorząd robotni-

czy powinny coraz skuteczniej wpływać na zwiększanie wydajności pracy, lepsze wykorzystanie potencjału wytwórczego, oszczędniejsze gospodarowanie materiałami i surowcami, uruchamianie istniejących rezerw.

Poprzez odpowiednie ukierunkowanie swojej działalności oraz należyte jej dostosowanie do specyfiki i potrzeb branż i zakładów pracy związki zawodowe sprzyjać będą pomyślnej realizacji zadań w zakresie wzrostu produkcji, rozszerzania i usprawniania usług, poprawy świadczeń socjalnych i ochrony zdrowia, rozwoju oświaty, nauki i kultury, decydujących o osłabieniu celów społeczno-gospodarczego rozwoju zawartych w planie pięcioletnim.

59.

**WYTYCZNE
PREZYDIUM I KOMITETU WYKONAWCZEGO CENTRALNEJ RADY
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**

z dnia 19 kwietnia 1972 r.

w sprawie zasad udzielania pomocy i wykorzystywania środków zakładowych funduszy mieszkaniowych.

W celu stworzenia warunków gwarantujących jak najpełniejsze wykorzystanie środków zakładowych funduszy mieszkaniowych (ZFM) zgodnie z interesami załóg zakładów pracy, Centralna Rada Związków Zawodowych na podstawie § 8 ust. 4 uchwały Nr 41 Rady Ministrów z dnia 8.II.1972 r. (Monitor Polski Nr 10 z dnia 19.II.1972 r.) w porozumieniu z Ministrem Finansów, ustala co następuje:

1. Konferencja Samorządu Robotniczego (KSR) na wniosek Rady Zakładowej uzgodniony z kierownikiem (dyrektorem) zakładu pracy, biorąc za podstawę niniejsze wytyczne, oraz w oparciu o zakładowy wieloletni i roczny plan poprawy warunków mieszkaniowych załogi uchwała — **plan wykorzystania środków ZFM**. W zakładach pracy, w których nie działają KSR, plan wykorzystania środków ZFM ustala rada zakładowa (plenium) w uzgodnieniu z dyrektorem zakładu.

W przedsiębiorstwach wielozakładowych, w których zakładowy fundusz mieszkaniowy skoncentrowany jest na szczeblu oddziału, okręgu lub zjednoczenia, plan wykorzystania środków ZFM ustala zarząd okręgowy właściwego związku zawodowego w uzgodnieniu z zainteresowanymi radami zakładowymi i dyrektorami odpowiednich jednostek.

Plan wykorzystania środków ZFM przyjęty zgodnie z powyższymi ustaleniami stanowi podstawę prawidłowego wydatkowania ZFM na poprawę warunków mieszkaniowych załogi.

2. Rada Zakładowa opracowując dla KSR projekt planu wykorzystania środków ZFM, bierze pod uwagę całokształt potrzeb mieszkaniowych zakładu pracy (potrzeby związane z rozwojem produkcji i poprawę warunków zamieszkania załogi) oraz możliwości ich zaspokojenia. Bierze również pod uwagę potrzebę i możliwości zaciągnięcia kredytu bankowego pod przyszłe wpływy ZFM.

Przy sporządzaniu bilansu potrzeb i przy opracowywaniu wniosku na KSR — radzie zakładowej udziela niezbędnej pomocy administracja zakładu pracy.

3. Uchwały KSR (plenium rady zakładowej) odnośnie wykorzystania środków ZFM na finansowanie budownictwa mieszkaniowego, realizuje dyrektor zakładu pracy.

Rada zakładowa sprawuje kontrolę nad realizacją uchwały KSR odnośnie wydatków na budownictwo mieszkaniowe oraz w oparciu o zatwierdzony **plan wykorzystania środków ZFM**, w porozumieniu z dy-

rektorem, decyduje o rodzaju, wysokości i warunkach spłaty udzielanych pracownikom pożyczek.

Czynności administracyjne związane z udzielaniem pomocy ze środków ZFM wykonuje dyrekcja zakładu pracy.

4. Środki z ZFM przeznacza się przede wszystkim na:

a) finansowanie przewidzianego planem budownictwa mieszkaniowego — rad narodowych i spółdzielczego — przeznaczonego dla zakładu pracy,

b) finansowanie zakładowego (własnego) budownictwa mieszkaniowego, realizowanego — jeżeli takie możliwości istnieją — systemem gospodarczym (poza planem) oraz popieranie inicjatyw związanych bezpośrednio z tym budownictwem,

c) udzielanie pracownikom zakładu pracy pożyczek na:

— opłacanie lub uzupełnianie wkładu mieszkaniowego na spółdzielcze mieszkanie lokatorskie),

— uzupełnianie wkładu budowlanego (na spółdzielcze mieszkanie własnościowe),

— uzupełnianie wkładu własnego przy budowie w ramach spółdzielczego zrzeczenia bądź indywidualnie, domu jednorodzinnego bądź lokalu w małym domu mieszkalnym.

5. Środki zakładowych funduszy mieszkaniowych mogą być również użyte na:

a) finansowanie przebudowy i modernizacji zakładowych zasobów mieszkaniowych oraz adaptację innych pomieszczeń dla celów mieszkaniowych,

b) udzielanie pracownikom zakładu pracy pożyczek na remonty i modernizację mieszkań lub domów jednorodzinnych,

c) udzielanie spółdzielniom budownictwa mieszkaniowego pomocy na finansowanie budowy świetlic osiedlowych i lokali dla społecznych punktów opieki nad dziećmi,

d) fundowanie wkładów mieszkaniowych sierotom po byłych pracownikach zakładu oraz sierotom objętym opieką zakładu pracy,

e) udzielanie pracownikom zakładu pożyczek na uiszczenie kaucji — w wypadku przydziału mieszkania z zasobów zakładowych lub rady narodowej,

f) udzielanie pracownikom zakładu pożyczek na pokrycie opłat, wymaganych przy zamianie mieszkań będących w dyspozycji rad narodowych i zakładów pracy.

6. Po zaspokojeniu potrzeb wymienionych w p. 5 środki ZFM mogą być również użyte na finansowanie zakładowego budownictwa mieszkaniowego (własnego zakładu pracy), realizowanego w ramach planów inwestycyjnych zakładu.

7. Pomoc z zakładowego funduszu mieszkaniowego, może być udzielona również:

a) pracownikowi, który przeszedł na rentę lub emeryturę,

b) stypendyście zakładu pracy lub osobie uczącej się, która podpisała porozumienie wstępne z zakładem w sprawie zatrudnienia,

c) rodzinie pracownika, który utracił życie podczas pełnienia obowiązków służbowych,

d) pracownikowi, którego współmałżonek pozostający z nim we wspólnocie małżeńskiej, a będący członkiem spółdzielni lub budujący dom jednorodzinny we własnym zakresie, nie uzyskał takiej pomocy w swoim zakładzie pracy,

e) osobie zatrudnionej w systemie pracy nakładczej, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego,

f) pracownikom przemysłowej służby zdrowia oraz nauczycielom i wychowawcom zatrudnionym w szkołach prowadzonych przez zakład pracy.

8. Przysługujące spółdzielniom jednorazowe umorzenie 1/3 zadłużenia, przy rozliczaniu kosztów mieszkań lokatorskich wybudowanych ze środków ZFM w ramach spółdzielczego budownictwa dla zakładu pracy, obciąża zakładowy fundusz mieszkaniowy. Środki ZFM obciążane są również umorzeniami przysługującymi członkom spółdzielni — pracownikom zakładu, za przedterminowe spłaty zadłużeń za spółdzielcze mieszkania własnościowe, jeżeli mieszkania te realizowane były w ramach spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego dla zakładu pracy, ze środków ZFM.

Pomoc z ZFM, udzielona spółdzielniom budownictwa mieszkaniowego na finansowanie budowy świetlic osiedlowych oraz lokali dla społecznych punktów opieki nad dziećmi (pkt. 5c), może mieć charakter bezwrotny.

9. Pomoc na cele mieszkaniowe o której mowa w p-ktach 4c, 5b, e, f, udzielana jest w zasadzie w formie pożyczek zwrotnych:

— w przypadku przejściowych trudności materialnych pożyczkobiorcy, należy stosować odroczenie spłaty pożyczki. Pożyczki, na spółdzielcze mieszkania lokatorskie, mogą być udzielane z odroczeniem spłaty do lat 5-ciu, pod warunkiem przepracowania tego okresu w danym zakładzie. Okres odroczenia spłaty pożyczki na mieszkanie lokatorskie wydłuża odpowiednio czas spłaty tej pożyczki. Przy udzielaniu pożyczek na inne cele, okres odroczenia — skraca odpowiednio czasokres spłaty pożyczki,

— w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dochód przypadający na jednego członka rodziny nie przekracza 1200 zł i sytuacja materialna nie rokuje poprawy (rencista, emeryt, rodzina wielodzietna obciążona małymi dziećmi, pracownik w wieku przedemerytalnym itp.) — pożyczka może być częściowo umorzona w momencie jej udzielania, w granicach nie przekraczających jednak 80%.

— jeżeli w trakcie spłacania pożyczki nastąpi pogorszenie sytuacji materialnej pracownika, wyrażające się obniżeniem dochodów poniżej 1200 zł na członka rodziny — pożyczka nie spłacona może podlegać umorzeniu, w granicach nie przekraczających 80% całości udzielonej pożyczki,

— stosowanie górnych wysokości pożyczek i umorzeń, o ile zezwalają na to posiadane środki ZFM — powinno mieć miejsce w odniesieniu do osób posiadających najtrudniejsze warunki materialne i życiowe.

10. Pożyczki na wkład mieszkaniowy (na mieszkanie lokatorskie), w zależności od sytuacji materialnej pożyczkobiorcy mogą być udzielane:

— do wysokości pełnego wkładu — gdy dochód miesięczny netto przypadający na 1 członka rodziny nie przekracza 800 zł. Pożyczki w wysokości pełnego wkładu powinny być udzielane również: pracownikom werbowanym z innych miejscowości w związku z budową lub rozbudową zakładu, bądź wzrostem produkcji, ciężko poszkodowanym inwalidom, osobom wykwaterowanym z lokali niezbędnych jednostkom gospodarki uspołecznionej na mieszkania służbowe, osobom, które utraciły mieszkania na skutek klęski żywiołowej, jeśli nie uzyskają na ten cel pomocy z innego źródła,

— do wysokości 3/4 wkładu — gdy dochód miesięczny przypadający na 1 członka rodziny wynosi ponad 800 zł, lecz nie przekracza 1200 zł,

— do wysokości 2/3 wkładu — gdy dochód miesięczny przypadający na 1 członka rodziny przekracza 1200 zł.

Splata tych pożyczek dokonywana być powinna w okresie 5 lat.

11. Pożyczka na wkład budowlany, na spółdzielcze mieszkanie własnościowe lub do spółdzielczego zrzeszenia budowy domów jednorodzinnych, może być udzielona:

— do wysokości 15% wartości kosztorysowej mieszkania lub domu.

Pożyczki te spłacane są w okresie 5-ciu lat.

12. Pożyczki na wkłady do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego przelewane są na rachunki spółdzielni.

13. Pożyczki ze środków ZFM na uzupełnienie wkładów do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego nie mogą być udzielane pracownikom, którzy uzyskali na ten cel pomoc z kredytu bankowego.

14. Warunkiem uzyskania pożyczki z ZFM na uzupełnienie wkładu członkowskiego do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, jest zgromadzenie niezbędnych środków własnych na mieszkaniowej książeczce oszczędnościowej Powszechnej Kasy Oszczędności.

15. W przypadku żądania przez spółdzielnię uzupełnienia wkładu członkowskiego w związku z zamianą lokalu mniejszego na większy lub wzrostem kosztów członkowskich pomoc ZFM może być udzielona w oparciu o niniejsze wytyczne.

16. Z chwilą, gdy wkład mieszkaniowy lub niezbędna zaliczka na wkład budowlany zostały już uiszczone w pełnej wysokości, pomoc ze środków ZFM na ten cel nie może być udzielona.

17. Pożyczki na uzupełnienie wkładu własnego przy budowie w ramach spółdzielczego zrzeszenia bądź indywidualnie, domu lub lokalu w małym domu mieszkalnym, mogą być udzielane do wysokości 15% wartości kosztorysowej mieszkania lub domu. Warunkiem uzyskania pożyczki jest posiadanie pozwolenia na budowę domu, a w przypadku, gdy budowa jest rozpoczęta — potwierdzenie przez komisję rady zakładowej stopnia zaawansowania robót.

Pożyczki na zakup domów od przedsiębiorstw budownictwa jednorodzinnego udzielane być mogą do wysokości 15% ceny sprzedaży tych domów.

Okres spłaty tych pożyczek wynosi 5 lat.

Pożyczki przelewane są na:

— rachunek pracownika w PKO o ile korzysta z kredytu bankowego;

— rachunek spółdzielczego zrzeszenia budowy domków jednorodzinnych jeśli jest członkiem zrzeszenia;

— rachunek przedsiębiorstwa budowy domów jednorodzinnych jeśli pracownik nabywa dom od przedsiębiorstwa.

18. Pożyczki na remonty i modernizację domów jednorodzinnych mogą być udzielane:

— do wysokości 15 tysięcy złotych na okres spłaty nie przekraczający 4 lat.

Pożyczki na remonty mieszkań mogą być udzielane:

— do wysokości 10 tysięcy złotych na okres spłaty nie przekraczający 3 lat.

Pożyczki te nie mogą być udzielane częściej niż raz na 10 lat.

19. Pożyczki na opłacanie kaucji mieszkaniowych wymaganych przy zasiedlaniu mieszkań zakładowych i rad narodowych, mogą być udzielane do wysokości 100% kaucji osobom, uprawnionym do otrzymywania pożyczek na pełny wkład mieszkaniowy (na mieszkanie spółdzielcze lokatorskie), o których mowa w p-ktcie 10.

Osoby, których dochód miesięczny przypadający na 1 członka rodziny jest wyższy od 800 zł, ale nie przekracza 1000 zł, mogą otrzymać pożyczkę do wysokości 50% kaucji.

Okres spłaty pożyczek, na kaucje przekazywane do rad narodowych wynosi 3 lata.

W przypadku przydziału mieszkania w domu zakładowym, pomoc całkowita lub częściowa na opłacenie kaucji polega na rozłożeniu jej spłaty na raty, płatne w okresie nie przekraczającym lat 3. Raty te wpłacane są na konto ZFM.

20. Pożyczki na pokrycie opłat wymaganych przy zamianie mieszkań mogą być udzielane do 50% wysokości tych opłat, lecz w kwocie nie przekraczającej 10 tysięcy złotych i na okres nie dłuższy niż 3 lata. Pożyczki te przekazywane są na odpowiednie konto rady narodowej lub właściwego zakładu pracy.

21. Splata pożyczek, o ile nie została odroczone, rozpoczyna się nie później niż po upływie 3-ch miesięcy od daty ich udzielenia.

22. W przypadku, gdy za obopólną zgodą pracownik przechodzi do innego zakładu pracy — nie spłacona przez pracownika pożyczka, może być na podstawie decyzji rady zakładowej spłacona przez nowy zakład poprzedniemu zakładowi pracy. Splata pożyczki w nowym zakładzie pracy, odbywa się na dotychczasowych warunkach.

23. W razie rozwiązania stosunku pracy:

— przez pracownika — członka spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w drodze wypowiedzenia lub w drodze porzucenia pracy,

— przez zakład pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika,

niespłacona pożyczka udzielona z ZFM na wkład mieszkaniowy, staje się natychmiast wymagalna, jeżeli pracownik otrzymał lub miał otrzymać mieszkanie z budownictwa spółdzielczego dla zakładu pracy.

24. Z dniem zamieszkania w lokalu spółdzielczym, umorzona część pożyczki staje się własnością pożyczkobiorcy; zakład pracy nie może wówczas dochodzić jej zwrotu.

Pomoc bezzwrotna udzielona pracownikom przed dniem wejścia w życie uchwały i nie zwrócona zakładowi pracy, również staje się własnością pracownika, z chwilą zasiedlenia mieszkania spółdzielczego.

Pomoc bezzwrotna udzielona pracownikowi przed wejściem w życie uchwały, z zawieszeniem spłaty pod warunkiem przepracowania w zakładzie czasu określonego w umowie, staje się własnością pracownika po wypełnieniu warunków umowy.

25. Udzielanie pomocy z zakładowego funduszu mieszkaniowego powinno mieć charakter jawny. Pracownicy zakładu powinni mieć zagwarantowany co najmniej 2-tygodniowy okres czasu na zgłaszanie uwag do przedstawionych przez radę zakładową imiennych propozycji pomocy, jej rodzaju i wysokości.

26. Warunki udzielanej pracownikowi pomocy — ustalane są w odpowiedniej umowie — porozumieniu, zawieranej przez zakład z pracownikiem pożyczkobiorcą.

27. Zarządy główne i zarządy okręgowe związków zawodowych podejmą odpowiednie kroki w celu zagwarantowania realizacji niniejszych wytycznych przez zakłady pracy.

28. W zakładach pracy, w których ZFM scentralizowane jest na szczeblu oddziału lub okręgu czy zjednoczenia — plan wykorzystania środków ZFM może ustalić komisja powołana przez zarząd główny związku zawodowego po uprzednim uzgodnieniu z zainteresowanymi radami zakładowymi.

29. Wszelkie kwestie sporne, skargi i zażalenia dotyczące rozdziału środków z ZFM i przyznawania pomocy pracownikom z tych środków — rozstrzygają nadrzędne instancje związkowe w porozumieniu z odpowiednimi zwierzchnimi jednostkami zakładów pracy.

DZIAŁ B

60.

USTAWA

z dnia 29 marca 1972 r.

o utworzeniu urzędu Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 marca 1972 r. Nr 11, poz. 80)

Art. 1. Tworzy się urząd Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Art. 2. Do zakresu działania Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych należą sprawy zatrudnienia i wykorzystania zasobów siły roboczej, płac, świadczeń, organizacji i normowania pracy, prawa pracy, warunków pracy i warunków socjalnych załóg, ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzeń emerytalnych i rentowych.

2. Ministrowi Pracy, Płac i Spraw Socjalnych podlega Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 3. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych współdziała z ministrami i urzędami centralnymi w celu zapewnienia należytej koordynacji ich działalności w sprawach określonych w art. 2, a przy opra-

cowywaniu i wydawaniu przepisów i podstawowych wyjaśnień w sprawach zatrudnienia, płac, świadczeń, organizacji i normowania pracy, prawa pracy, warunków pracy i warunków socjalnych załóg, ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzeń emerytalnych i rentowych także z Centralną Radą Związków Zawodowych.

Art. 4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres działania Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 29 marca 1972 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

61.

USTAWA

z dnia 29 marca 1972 r.

o zniesieniu Komitetu Pracy i Płac.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 marca 1972 r. Nr 11, poz. 81)

Art. 1. 1. Znosi się Komitet Pracy i Płac.

2. Sprawy należące dotychczas do właściwości Komitetu Pracy i Płac przechodzą do właściwości Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach

właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule skreśla się wyrazy „o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz”;
- 2) art. 1—7 skreśla się;

3) w art. 8 ust. 2 dodaje się wyrazy „na wniosek Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych”;

4) w art. 10 ust. 2 i 4 wyrazy „Prezes Rady Ministrów” zastępuje się wyrazami „Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych”;

5) w art. 11 ust. 3 skreśla się wyrazy „na wniosek dyrektora oddziału Zakładu”;

6) w art. 12 skreśla się wyrazy „na wniosek Prezesa Zakładu uzgodniony z Komitetem”;

7) w art. 13:

a) w ust. 2 wyraz „Komitetu” oraz „Komitet” zastępuje się wyrazami „Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych”,

b) w ust. 4 wyrazy „opinii Prezesa Zakładu” zastępuje się wyrazami „opinii Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Określone w dotychczasowych przepisach o sądach ubezpieczeń społecznych uprawnienia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w stosunku do rzeczownika interesu publicznego przechodzą do zakresu działania Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.”

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 29 marca 1972 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

62.

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 12 lutego 1972 r.

zmieniająca uchwałę Rady Państwa z dnia 1 lipca 1960 r. w sprawie nadawania orderów i odznaczeń za nieprzerwaną i wyróżniającą się pracę w górnictwie, hutnictwie i w stoczniach.

(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1972 r. Nr 11, poz. 79)

Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 10, poz. 66) Rada Państwa postanawia:

§ 1. W uchwale Rady Państwa z dnia 1 lipca 1960 r. w sprawie nadawania orderów i odznaczeń za nieprzerwaną i wyróżniającą się pracę w górnictwie, hutnictwie i w stoczniach (Monitor Polski Nr 55, poz. 261) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. 1. Robotnicy i pracownicy techniczno-inżynierscy hutnictwa żelaza i stali będą odznaczani za nieprzerwaną i wyróżniającą się pracę w wydzia-

łach wielkich pieców, stalowni, walcowni, młotowni, prasowni i żelazostopów:

po 10 latach — Srebrnym Krzyżem Zasługi,
po 15 latach — Złotym Krzyżem Zasługi.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do hutnictwa i przetwórstwa metali nieżelaznych oraz do produkcji koksu i gazu.”

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Przewodniczący Rady Państwa: *J. Cyrankiewicz*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

63.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 lutego 1972 r.

zmieniające rozporządzenia w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych, w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Przemysłu Lekkiego zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Lniarskiego oraz w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 lutego 1972 r. Nr 7, poz. 39)

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 28 marca 1958 roku o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie stawek funduszu zakładowego dla przedsiębiorstw przemysłowych za osiągnięcie w 100% dyrektywnej rentowności, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. z 1965 r. Nr 45, poz. 279, z 1967 r. Nr 26, poz. 120, z 1968 r. Nr 29, poz. 190, z 1969 r. Nr 7, poz. 58, Nr 14, poz. 101 i Nr 35, poz. 299, z 1970 r. Nr 2, poz. 9, z 1971 r. Nr 3, poz. 34

i Nr 13 poz. 129), wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się nowy pkt 2 w brzmieniu:

„2. Przedsiębiorstwa przemysłowe podległe Ministrowi Przemysłu Lekkiego 5,0%,”

2) dotychczasowe pkt 2, 3 i 4 otrzymują kolejną numerację 3, 4 i 5,

3) w pkt 3 (według nowej numeracji) skreśla się treść oznaczoną lit. b).

§ 2. W § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1966 r. w sprawie funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Przemysłu Lekkiego zgrupowanych w Zjednoczeniu Przemysłu Lniarskiego (Dz. U. z 1966 r. Nr 8, poz.

52, z 1967 r. Nr 37, poz. 195 i z 1969 r. Nr 14, poz. 101) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stawkę funduszu zakładowego za osiągnięcie w 100% dyrektywnego wynikowego poziomu kosztów ustala się dla Zjednoczenia w wysokości 5% planowanego na dany rok osobowego funduszu płac przedsiębiorstw przemysłowych zgrupowanych w Zjednoczeniu”.

§ 3. W wykazie stawek na zasadniczy fundusz zakładowy, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 1962 r. w

sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych (Dz. U. z 1967 r. Nr 22, poz. 105, z 1969 r. Nr 14, poz. 101 i Nr 35, poz. 299), w pkt 1 dodaje się lit. g) w brzmieniu:

„g) Ministrowi Przemysłu Lekkiego — 5,5%”.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i dotyczy funduszu zakładowego na rok 1972.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

64.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 marca 1972 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 15 marca 1972 r. Nr 8, poz. 46)

Na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 lutego 1971 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. Nr 3, poz. 34) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 skreśla się końcowe wyrazy: „na rok 1971”,

2) w § 6 skreśla się wyrazy: „i dotyczy funduszu zakładowego za rok 1971”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

65.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 marca 1972 r.

w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego.

(Dziennik Ustaw z dnia 18 marca 1972 r. Nr 9, poz. 54)

Na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 2 grudnia 1958 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 72, poz. 357 i z 1964 r. Nr 16, poz. 94) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pośrednictwo ubezpieczeniowe polega na pozyskiwaniu dobrowolnych ubezpieczeń majątkowych i osobowych jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych na rzecz Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, zwanego dalej „PZU”.

§ 2. 1. Pośrednictwo ubezpieczeniowe wykonują pośrednicy ubezpieczeniowi.

2. Działalność pośredników ubezpieczeniowych obejmuje:

1) zawieranie w imieniu PZU umów ubezpieczenia,

2) informowanie o znaczeniu i warunkach dobrowolnych ubezpieczeń oraz o postępowaniu w razie powstania wypadku ubezpieczeniowego,

3) przyjmowanie wniosków (ofert) ubezpieczeniowych,

4) inkasowanie składek ubezpieczeniowych,

5) wykonywanie innych czynności w zakresie pozyskiwania ubezpieczeń, zleconych przez PZU.

3. Zakres działalności pośrednika ubezpieczeniowego może obejmować wszystkie lub tylko niektóre czynności określone w ust. 2.

§ 3. 1. Pośrednikiem ubezpieczeniowym może być osoba fizyczna, która ma:

1) obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,

2) nieposzlakowaną opinię moralną oraz określone przez PZU przygotowanie zawodowe do prawidłowego wykonywania pośrednictwa ubezpieczeniowego.

2. Pośrednictwo ubezpieczeniowe mogą wykonywać również jednostki gospodarki uspołecznionej, prowadzące w szczególności działalność handlową, usługową, kredytową oraz w zakresie kontraktacji i skupu.

§ 4. Osoby fizyczne wykonują pośrednictwo ubezpieczeniowe na podstawie:

1) umowy o pracę; osoby te zwane są dalej pośrednikami ubezpieczeniowymi stałymi,

2) umowy agencyjnej, a jeżeli wykonywane czynności nie mają charakteru stałego albo obejmują tylko niektóre zadania wymienione w § 2 ust. 2 pkt 2—5 — na podstawie umowy zlecenia.

§ 5. 1. Osobie fizycznej wykonującej pośrednictwo ubezpieczeniowe PZU udziela pisemnego pełnomocnictwa.

2. Pełnomocnictwo powinno określać:

1) zakres pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz rodzaje ubezpieczeń objęte tym pośrednictwem,

2) teren (rejon) działalności pośrednika ubezpieczeniowego.

3. Pośrednik ubezpieczeniowy jest obowiązany okazać pełnomocnictwo bez żądania osoby zainteresowanej.

§ 6. 1. W uspołecznionych zakładach pracy mogą być organizowane przez PZU, w porozumieniu z kierownictwami tych zakładów i działającymi w tych zakładach organizacjami związkowymi, agencje ubezpieczeniowe, których zadaniem jest wykonywanie w tych zakładach pośrednictwa ubezpieczeniowego.

2. W razie zorganizowania agencji ubezpieczeniowej zakład pracy za uprzednią, wyrażoną na piśmie, zgodą pracowników potrąca z wypłacanych im należności składki za ubezpieczenia i przekazuje je PZU.

§ 7. Wynagrodzenie pośrednika ubezpieczeniowego określa umowa.

§ 8. Zasady wynagrodzenia pośredników ubezpieczeniowych oraz jego wysokość ustala Minister Finansów.

§ 9. 1. Pośrednikowi ubezpieczeniowemu przysługuje prawo do wynagrodzenia po wykonaniu czynności pośrednictwa, a jeżeli umowa przewiduje obowiązek inkasowania składek ubezpieczeniowych — po przekazaniu ich na rachunek PZU.

2. W razie zmiany terenu działalności (rejonu) pośrednika ubezpieczeniowego nie zachowuje on prawa do wynagrodzenia prowizyjnego za ubezpieczenia z poprzedniego terenu działalności.

3. Jeżeli rata składki za ubezpieczenie pozyskane przez pośrednika ubezpieczeniowego płatna jest po rozwiązaniu z nim umowy, nie zachowuje on prawa do wynagrodzenia prowizyjnego.

4. W razie posługiwania się przez pośrednika ubezpieczeniowego osobami trzecimi przy wykonywaniu pośrednictwa wynagrodzenie za wykonanie tych czynności nie przysługuje.

§ 10. Wynagrodzenie miesięczne pośrednika ubezpieczeniowego stałego w okresie trzech pierwszych miesięcy zatrudnienia nie może być niższe od minimalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego najniżej zarabiających pracowników.

§ 11. Podstawę do ustalenia wynagrodzenia pośrednika ubezpieczeniowego stałego za urlop wypo-

czynkowy stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za ostatnich dwanaście miesięcy, a jeżeli pośrednik ubezpieczeniowy pracuje w PZU krócej niż dwanaście miesięcy — przeciętne miesięczne wynagrodzenie za okres przepracowany.

§ 12. Podstawę do ustalenia wynagrodzenia pośrednika ubezpieczeniowego stałego za czas niezdolności do pracy z powodu choroby nie przekraczającej trzech miesięcy oraz za czas zwolnień od pracy, za które przysługuje wynagrodzenie, jak również za czas przerwy pólógowej — stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za ostatnie trzy miesiące kalendarzowe, a jeżeli pośrednik ubezpieczeniowy pracuje krócej — przeciętne wynagrodzenie za przepracowany okres.

§ 13. 1. Bezpośredni nadzór nad działalnością pośrednika ubezpieczeniowego sprawuje jednostka organizacyjna PZU, na której rzecz wykonuje on pośrednictwo ubezpieczeniowe.

2. Nadzór obejmuje zgodność postępowania pośredników ubezpieczeniowych z przepisami obowiązującymi przy wykonywaniu pośrednictwa ubezpieczeniowego, a w szczególności:

1) właściwość stosowanych środków oraz metod popularyzacji i pozyskiwania ubezpieczeń,

2) prawidłowość zawieranych umów ubezpieczenia,

3) prawidłowość i terminowość rozliczeń z inkasowanymi składkami oraz otrzymanych druków,

4) wykonanie ustalonych przez PZU okresowych planów pracy pośrednika ubezpieczeniowego.

§ 14. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej współdziałają z PZU przy organizowaniu pośrednictwa ubezpieczeniowego i pozyskiwaniu dobrowolnych ubezpieczeń majątkowych i osobowych jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych.

2. Współdziałanie polega w szczególności na umożliwieniu:

1) prowadzenia przez PZU lub przez pośredników ubezpieczeniowych w zakładach pracy akcji informacyjnej w zakresie ubezpieczeń osób fizycznych,

2) organizowania przez PZU agencji ubezpieczeniowych (punktów pośrednictwa ubezpieczeniowego i innych),

3) podejmowania czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego przez emerytów i pracowników jednostek gospodarki uspołecznionej.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

66.

UCHWAŁA Nr 49 RADY MINISTRÓW

z dnia 18 lutego 1972 r.

w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych przemysłu kluczowego i dyrektorów ich zjednoczeń.

(Monitor Polski z dnia 1 marca 1972 r. Nr 13, poz. 90)

Zgodnie z uchwałą VI Zjazdu PZPR, w celu rozszerzenia uprawnień oraz zakresu odpowiedzialności dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i dyrektorów ich zjednoczeń oraz uwzględniając wytyczne Komisji Partyjno-Rządowej do

Unowocześniania Systemu Zarządzania i Funkcjonowania Państwa, na podstawie art. 9 i 25 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111) oraz art. 2 i 3 dekretu z dnia 3 czerwca 1953 r. o usta-

laniu cen opłat i stawek taryfowych (Dz. U. Nr 31, poz. 122) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa uprawnienia oraz obowiązki dyrektorów państwowych przedsiębiorstw przemysłowych przemysłu kluczowego i dyrektorów ich zjednoczeń, niezależnie od uprawnień i obowiązków wynikających z odrębnych przepisów.

§ 2. 1. Dotychczasowe uprawnienia ministrów (kierowników urzędów centralnych) do ustalania struktury organizacyjnej zjednoczeń i przedsiębiorstw, wynikające z przepisów szczególnych, przekazuje się dyrektorom zjednoczeń.

2. Minister ustala dla zjednoczenia:

1) następujące wskaźniki dyrektywne planów rocznych:

a) wartość dostaw na rynek na zaopatrzenie ludności,

b) wartość eksportu w złotych dewizowych z podziałem na obszary płatnicze,

c) w szczególnych wypadkach wielkość produkcji lub skupu bądź dostaw, wyrażoną w jednostkach naturalnych lub w wartości,

d) limit lub normatyw funduszu płac,

e) zadania i środki na inwestycje branżowe,

f) wskaźnik wyniku finansowego;

w uzasadnionych wypadkach minister może zmniejszyć liczbę wskaźników dyrektywnych;

2) wartość importu w złotych dewizowych z podziałem na obszary płatnicze;

3) normy finansowe wynikające z systemu finansowego.

§ 3. Do dyrektora zjednoczenia należą następujące uprawnienia i obowiązki:

1) w sprawach organizacji:

a) ustalanie szczegółowej struktury organizacyjnej centrali zjednoczenia i jednostek organizacyjnych wchodzących w jej skład, po zatwierdzeniu przez ministra ramowej struktury danego zjednoczenia;

b) tworzenie zakładów doświadczalnych;

2) w sprawach planowania:

a) ustalenie dla zgrupowanych przedsiębiorstw w pełnym lub zmniejszonym zakresie wskaźników dyrektywnych planów rocznych, wymienionych w § 2 ust. 2 pkt 1, w zależności od programu gospodarczego zjednoczenia,

b) ustalanie w sposób zróżnicowany norm finansowych wynikających z obowiązującego systemu finansowego,

c) dokonywanie nie później niż w terminie do 30 listopada zmiany wskaźników dyrektywnych planów rocznych przedsiębiorstw,

d) tworzenie rezerw zadań i środków;

3) w sprawach inwestycji:

a) akceptacja wieloletnich programów rozwoju branży opracowanych na podstawie wytycznych ministra,

b) zatwierdzanie i zmienianie założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji branżowych, podejmowanie decyzji dotyczących rozpoczynania i cyklu realizacji tych inwestycji oraz zawieranie umów kredytowych z bankami finansującymi;

uprawnienia te nie przysługują w stosunku do inwestycji uznanych za szczególnie ważne i określonych uchwałami Rady Ministrów o narodowym planie gospodarczym,

c) powoływanie zespołów ekspertów do opiniowania założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji i przekazywanie podległym przedsiębiorstwom wiążących zaleceń, dotyczących rozwiązań projektowych i kosztów inwestycji,

d) wybór form organizacji procesu inwestycyjnego zapewniających sprawną realizację inwestycji branżowych oraz ich prawidłową eksploatację,

e) akceptacja rozliczeń zakończonych i przyjętych do eksploatacji inwestycji branżowych oraz kontrola terminowego osiągnięcia zamierzonych efektów techniczno-ekonomicznych tych inwestycji,

f) weryfikacja zakładowych programów wykorzystania zdolności produkcyjnych;

4) w sprawach finansowania postępu technicznego:

a) podwyższanie w ciągu roku narzutów na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego i fundusz nowych uruchomień pod warunkiem, że nie spowoduje to korekty dyrektywnego wskaźnika wyniku finansowego zjednoczenia,

b) dysponowanie funduszem nagród za wdrożenie postępu technicznego w branży, przyznanym przez ministra;

5) w sprawach cen:

a) zatwierdzanie cen:

— surowców, półproduktów i wyrobów w obrocie wewnętrznym zjednoczenia,

— wyrobów, dla których nalicza się podatek obrotowy według stawek procentowych,

— wyrobów nowo produkowanych i nowo importowanych w przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniu i objętych koordynacją branżową zjednoczenia z wyłączeniem wyrobów dotowanych, wyrobów, do których stosowane są dopłaty importowe, oraz wyrobów, których cenę ustala Rada Ministrów lub Państwowa Komisja Cen,

b) obniżanie cen zbytu i cen fabrycznych przez niego zatwierdzonych, z wyłączeniem cen wyrobów dotowanych, pod warunkiem:

— nieobniżania wpłat podatku obrotowego przypadającego od sprzedaży danych wyrobów,

— nieuznawania tej obniżki za zmianę cen z punktu widzenia korektur z tego tytułu wynikających;

6) w sprawach rachunkowości:

a) określanie, stosownie do warunków branżowych, sposobu inwentaryzacji składników majątkowych, których stan ilościowy nie może być ustalony w drodze przeliczenia, zważenia lub zmierzenia albo w drodze obliczeń technicznych,

b) udzielanie w uzasadnionych wypadkach zezwoleń przedsiębiorstwom na przeprowadzenie inwentaryzacji środków trwałych według uproszczonych zasad,

c) określanie rodzaju zapasów szczególnie ważnych dla gospodarki, których inwentaryzacja następuje dwa razy w roku,

d) określanie wypadków uzasadniających zaniechanie przeksięgowania na właściwe konta nieznaicznych różnic inwentaryzacyjnych składników majątkowych, których stan ilościowy określa się na podstawie obliczeń technicznych lub szacunkowo;

7) w sprawach handlu zagranicznego:

a) tworzenie, za okresy roczne i według podziału na obszary płatnicze, funduszu dewizowego zjednoczenia z odpisów;

— osiągniętego przyrostu wartości eksportu w zł dewizowych w stosunku do wykonania roku ubiegłego w wysokości 10%,

— uzysku dewizowego w wysokości 30% z tytułu eksportu własnych licencji i nowych rozwiązań technicznych,

— uzysku dewizowego w wysokości 30% z tytułu eksportu dokumentacji i ekspertyz nie związanych z obrotem towarowym;

fundusz dewizowy zjednoczenia ewidencjonowany jest na specjalnym rachunku bankowym; saldo tego funduszu przechodzi na lata następne; uprawnienia, o których mowa, nie obejmują przedsiębiorstw specjalizujących się w eksporcie.

b) dysponowanie funduszem dewizowym zjednoczenia z przeznaczeniem: na zakup surowców, materiałów i elementów kooperacyjnych, maszyn i urządzeń inwestycyjnych, licencji oraz na współpracę z zagranicą — zgodnie z regulaminem zatwierdzonym przez kolegium zjednoczenia,

c) dokonywanie rozdziału limitu środków dewizowych przyznanych zjednoczeniu na import między przedsiębiorstwa handlu zagranicznego i dokonywanie zmian w tym rozdziale, z jednoczesnym powiadomieniem Ministra Handlu Zagranicznego;

8) w sprawach jakości produkcji — przedkładać Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu wnioski o zezwolenie na odstępianie od postanowień Polskich Norm.

§ 4. Upoważnia się dyrektora zjednoczenia w sprawach czasu pracy i płac do:

1) wprowadzania, w porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego, następujących form skracania czasu pracy:

a) czterobrygadowego systemu pracy w ruchu ciągłym,

b) pracy w sobotę bez trzeciej zmiany w przedsiębiorstwach (zakładach, wydziałach, oddziałach), w których przeważa zatrudnienie kobiet, pod warunkiem nieprzekroczenia funduszu płac i pełnej realizacji wskaźników dyrektywnych;

2) przyznawania zgrupowanym przedsiębiorstwom odpowiedniej kategorii, w ramach posiadanych środków, na dany rok;

3) dokonywania przesunięć planowanego funduszu płac między przedsiębiorstwami i jednostkami zakwalifikowanymi do różnych działów gospodarki, objętymi limitem lub normatywem funduszu płac;

4) dysponowania oszczędnościami funduszu płac przekazanymi zgodnie z obowiązującymi przepisami przez zgrupowane przedsiębiorstwa;

5) ustalania, do czasu dokonania w branży reformy płac i wprowadzenia nowych taryfikatorów, dla zgrupowanych przedsiębiorstw procentu zatrudnionych pracowników, którzy mogą otrzymać, w ramach planowanego funduszu płac przedsiębiorstwa, wynagrodzenie zasadnicze wyższe niż określone w taryfikatorze; wynagrodzenie takie może otrzymać nie więcej niż 20% ogółu zatrudnionych w przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniu;

6) przyznawania wynagrodzeń zasadniczych w wysokości dotychczas posiadanej, pracownikom centrali zjednoczenia, którzy na skutek zmian organizacyjnych przeniesieni zostali na stanowiska o tym samym lub podobnym zakresie działania;

7) przyznawania, do czasu wprowadzenia reformy płac i nowych taryfikatorów, w ramach planowanego funduszu płac:

a) wykwalifikowanym rzemieślnikom zatrudnionym w centrali zjednoczenia stawek płac wyższych o 10% od stawki maksymalnej wynikającej z obowiązującej tabeli płac,

b) wysoko kwalifikowanym pracownikom umysłowym centrali zjednoczenia wynagrodzeń zasadniczych wyższych, lecz nie przekraczających 10% maksymalnych stawek określonych dla danego stanowiska w obowiązującej tabeli płac, w liczbie nie przekraczającej 20% liczby zatrudnionych.

§ 5. Do dyrektora przedsiębiorstwa należą następujące uprawnienia i obowiązki:

1) w sprawach planowania: ustalanie projektów rocznych planów działalności w sposób zapewniający wykonanie wskaźników dyrektywnych i norm wymienionych w § 3 ust. 2 lit. a), b) i c);

2) w sprawach inwestycji podejmowanie decyzji dotyczących:

a) inwestycji i kapitalnych remontów przedsiębiorstwa do wysokości środków funduszu inwestycyjno-remontowego i uzyskanego na ten cel kredytu bankowego,

b) inwestycji socjalnych do wysokości posiadanych na ten cel środków, w uzgodnieniu z organami samorządu robotniczego,

c) zastępowania w wypadkach gospodarczo uzasadnionych kapitalnych remontów wymianą maszyn i urządzeń w ramach środków na kapitalne remonty;

3) w pozostałym zakresie działania:

a) akceptowanie programów działania zapobiegających tworzeniu się zbędnych zapasów,

b) podejmowanie decyzji dotyczących kasacji pojazdów samochodowych,

c) wydawanie zezwoleń na prowadzenie pojazdów służbowych przez pracowników posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdów,

d) zatwierdzanie wynagrodzeń za projekty wynalazcze, z tytułu efektów stosowania projektów do 150.000 zł i wynagrodzeń ustalonych na podstawie szacunku do 50.000 zł,

e) podejmowanie decyzji o służbowych wyjazdach do krajów socjalistycznych, objętych umowami o podróżach obywateli tych państw na podstawie dowodów osobistych, w ramach środków na delegacje służbowe, pod warunkiem zachowania obowiązujących stawek diet i innych wydatków określonych dla wyjazdów służbowych za granicę.

§ 6. Upoważnia się dyrektora przedsiębiorstwa do:

1) ustalania wysokości funduszu premiewego pracowników umysłowych i podziału tego funduszu w ramach obowiązujących przepisów oraz planowanego funduszu płac ogółem dla przedsiębiorstwa; przy ustalaniu funduszu premiewego należy zachować właściwą proporcję między średnimi płacami pracowników fizycznych i umysłowych;

2) wykorzystywania oszczędności osobowego funduszu płac, wynikających z bankowej korekty funduszu płac (pomniejszonych o oszczędności przekazywane do dyspozycji zjednoczenia), na następujące cele:

a) podwyższanie płac robotników w ramach obowiązujących taryfikatorów,

b) podwyższanie płac pracowników umysłowych, pod warunkiem zachowania właściwych proporcji wzrostu średnich płac robotników i pracowników umysłowych;

podwyższone wynagrodzenia zasadnicze, o których mowa pod lit. a) i b), mogą być przyznawane w danym roku tylko w ramach kwoty wygospodarowanej z planowanego funduszu płac i nie mogą powodować wydatkowania w stosunku rocznym funduszu płac wyższego od kwot wygospodarowanych oszczędności,

c) wprowadzania za zgodą zjednoczenia określonych w § 4 pkt 1 form skróconego czasu pracy,

d) nagrody indywidualne dla pracowników za szczególne osiągnięcia uzyskane w roku obliczeniowym;

oszczędności, o których mowa, mogą być wykorzystane w 50% w drugim półroczu roku obliczeniowego — po zakończeniu rozliczeń za pierwsze półrocze, w całości zaś po zakończeniu roku obliczeniowego;

3) przyznawania, do czasu przeprowadzenia reformy płac i opracowania nowych taryfikatorów, w ramach posiadanego funduszu płac:

a) kwalifikowanym robotnikom zaszeregowania wyższego o jedną kategorię od przewidzianego w obowiązującym taryfikatorze kwalifikacyjnym, a robotnikom zaszeregowanym do najwyższej kategorii — stawek płac wyższych o 10% od stawki maksymalnej, według tabeli płac obowiązującej daną grupę robotników,

b) pracownikom umysłowym wynagrodzeń zasadniczych wyższych do 25% od maksymalnych dla danego stanowiska w tabeli płac;

liczbę robotników i pracowników umysłowych powyżej 10% zatrudnionych w poszczególnych przedsiębiorstwach, którym może być przyznane w ramach planowanego funduszu płac podwyższone wynagrodzenie zasadnicze, ustala dyrektor zjednoczenia (§ 4 pkt 5);

4) utrzymywania wynagrodzeń zasadniczych w wysokości dotychczas posiadanej pracownikom, którzy na skutek zmian organizacyjnych przeniesieni zostali na stanowiska o tym samym lub podobnym zakresie działania.

§ 7. 1. Rozszerzone na podstawie niniejszej uchwały uprawnienia dyrektorów przedsiębiorstw i zjednoczeń, powodujące zwiększenie samodzielności i operatywności zarządzania, nakładają na dyrektorów poważne obowiązki połączone z osobistą odpowiedzialnością za prawidłowe korzystanie z przyznaných uprawnień.

Do podstawowych obowiązków dyrektorów należy w szczególności:

1) w sprawach organizacji, planowania i gospodarowania funduszem płac:

a) tworzenie warunków do wykonywania zadań produkcji, wzrostu wydajności pracy, obniżania kosztów własnych i oszczędności materiałów,

b) przestrzeganie pełnej zgodności struktury organizacyjnej z celami i zadaniami wyznaczonymi w narodowych planach gospodarczych,

c) ustalenie dla wszystkich stanowisk pracy zakresu obowiązków i uprawnień, ram odpowiedzialności i wzajemnych związków służbowych,

d) zapewnienie zgodności pomiędzy podziałem zadań a kwalifikacjami wykonawców,

e) zapewnienie — przez właściwy podział zadań i środków oraz właściwą organizację pracy i kontrolę — wykonywania i przekraczania planowanej finalnej produkcji na cele zaopatrzenia rynku wewnętrznego i zwiększania eksportu,

f) ustalanie prawidłowej kooperacji wewnątrz zjednoczenia i przedsiębiorstwa, przede wszystkim przez stosowanie odpowiednich instrumentów ekonomicznych, w celu uzyskania maksymalnie niskich kosztów wytwarzania produktów finalnych,

g) zagwarantowanie dostaw produktów i usług objętych umowami między państwami,

h) zapewnienie sprawiedliwego rozdziału posiadanego funduszu płac, zgodnie z zasadą, że wyższe wynagrodzenie przysługuje za lepszą pracę, dłuższy staż pracy, podwyższanie kwalifikacji i zwiększanie odpowiedzialności,

i) wykorzystanie wszelkich rezerw produkcyjnych i organizacyjnych w celu najszybszego wprowadzania skróconego czasu pracy zgodnie z przepisami niniejszej uchwały,

j) przestrzeganie porozumień z organizacjami samorządu robotniczego w ustalaniu regulaminów premiowania, podwyższaniu stawek osobistego zaszeregowania, wykorzystaniu oszczędności funduszu płac i nagród indywidualnych;

2) w sprawach inwestycji i handlu zagranicznego:

a) realizowanie w zaplanowanych terminach szczególnie ważnych inwestycji, jak również inwestycji branżowych,

b) zorganizowanie procesów inwestycyjnych w sposób zapewniający skracanie cykli budowy i obniżanie kosztów realizacji,

c) zwiększanie wykonawstwa aparatury i potencjału robót budowlano-montażowych we własnym zakresie w wypadkach gospodarczo uzasadnionych,

d) ustalanie i weryfikowanie zdolności produkcyjnych posiadanych środków trwałych oraz ich właściwe wykorzystanie,

e) zapewnienie odpowiednich dostaw produktów bądź usług odbiorcom, z którymi zawarto roczne umowy o dostawy, w razie opóźnień inwestycyjnych u dostawców, powodujących niewykonanie planowanej produkcji czy usług,

f) właściwe wykorzystanie funduszu dewizowego zjednoczenia do dalszego rozwoju eksportu bądź zwiększenia zaopatrzenia ludności,

g) zapewnienie udziału dyrektorów przedsiębiorstw w dysponowaniu funduszem dewizowym zjednoczenia.

2. Realizując zadania, o których mowa w niniejszej uchwale, dyrektorzy przedsiębiorstw i zjednoczeń powinni zwrócić szczególną uwagę na kształtowanie socjalistycznych stosunków międzyludzkich w zakładach pracy, przy równoczesnym wzroście dyscypliny pracy, na utrzymywanie stałej więzi z załogą w najistotniejszych sprawach działalności zakładów pracy oraz stale troszczyć się o sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy i warunki socjalno-bytowe załogi.

§ 8. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się odpowiednio do kierowników urzędów centralnych.

§ 9. Prezes Rady Ministrów może rozciągnąć niniejszą uchwałę na przedsiębiorstwa i zjednoczenia przemysłu terenowego.

§ 10. W sprawach uregulowanych niniejszą uchwałą nie stosuje się:

1) § 7—10 wytycznych w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości i ochrony interesów państwowych w zakresie projektów wynalazczych, stanowiących załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 14 października 1967 r. w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości (Monitor Polski Nr 59, poz. 281);

2) § 11—22 wytycznych w sprawie prac nad postępem ekonomicznym w gospodarce uspołecznionej stanowiących załącznik do uchwały nr 224 Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1964 r. w sprawie postępu ekonomicznego w gospodarce uspołecznionej i organizacji służb ekonomicznych (Monitor Polski Nr 55, poz. 260);

3) część III „Struktura organizacyjna służby normowania” wytycznych w sprawie zadań, zakresu działania i struktury organizacyjnej służby normowania pracy, stanowiących załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 14 listopada 1961 r. o wytycznych w sprawie zadań, zakresu działania i struktury organizacyjnej służby normowania pracy (Monitor Polski Nr 94, poz. 402);

4) zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 23 kwietnia 1965 r. w sprawie wzmocnienia organizacji i rozszerzenia zakresu prac w dziedzinie programowania inwestycji jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 22, poz. 103);

5) § 2—6 oraz § 7 ust. 2 wytycznych dotyczących organizacji obsługi prawnej przedsiębiorstw, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia nr 62 Pre-

zesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 1962 r. w sprawie ogólnych zasad organizacji obsługi prawnej przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń oraz banków państwowych (Monitor Polski Nr 57, poz. 270);

6) § 7 uchwały nr 426 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1960 r. w sprawie opracowywania i zatwierdzania rocznych planów techniczno-ekonomicznych przez jednostki gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1961 r. Nr 3, poz. 21 i z 1969 r. Nr 36, poz. 270);

7) § 10 ust. 2 uchwały nr 191 Rady Ministrów z dnia 10 września 1971 r. w sprawie resortowej kontroli działalności gospodarczej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski Nr 48, poz. 309);

8) § 4 i 6 uchwały nr 333 Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Monitor Polski Nr 51, poz. 356);

9) w § 2 ust. 2 i § 4 uchwały nr 23 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1972 r. w sprawie zasad gospodarowania funduszem płac w 1972 r. w przedsiębiorstwach przemysłowych i grupujących je zjednoczeniach (Monitor Polski Nr 11, poz. 80).

§ 11. Traci moc:

1) uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie struktury organizacyjnej uspołecznionych przedsiębiorstw przemysłu kluczowego, centralnych zarządów przemysłu i zjednoczeń;

2) uchwała nr 704 Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1956 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień państwowych przedsiębiorstw przemysłowych (Monitor Polski Nr 94, poz. 1047 z późniejszymi zmianami).

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

67.

UCHWAŁA Nr 23 RADY MINISTRÓW

z dnia 28 stycznia 1972 r.

w sprawie zasad gospodarowania funduszem płac w 1972 r. w przedsiębiorstwach państwowych i grupujących je zjednoczeniach.

(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1972 r. Nr 11, poz. 80)

Biorąc pod uwagę pozytywną ocenę zmian w zasadach gospodarowania funduszem płac w przedsiębiorstwach państwowych i grupujących je zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) oraz zmian w zasadach nagradzania i premiovania robotników i pracowników umysłowych, wprowadzonych w 1971 r., Rada Ministrów, w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Upoważnia się dyrektorów państwowych przedsiębiorstw do tworzenia lub podwyższania — w ramach planowanego funduszu płac — funduszy premiowych przeznaczonych na premie dla robotników wynagradzanych według akordowej i czasowo-premiewej formy płac. Premie wypłacane z tych funduszy powinny stwarzać zachętę do poprawy ja-

kości produkcji, oszczędności surowców i materiałów, lepszego wykorzystania maszyn i urządzeń oraz do wykonywania innych wymiernych zadań, których realizacja przyczynia się do poprawy wyników produkcyjno-ekonomicznych przedsiębiorstwa, jak również zadań mających szczególne znaczenie gospodarcze.

2. Upoważnia się dyrektorów zjednoczeń (jednostek równorzędnych) do ustalania dla zgrupowanych przedsiębiorstw, w ramach ich planowanego funduszu płac, funduszu premiowego pracowników umysłowych do wysokości określonej w obowiązujących w tym zakresie przepisach. Przy ustalaniu wysokości funduszu premiowego należy kierować się zasadą, żeby wzrost tego funduszu nie powodował

szybszego wzrostu przeciętnych płac pracowników umysłowych od wzrostu przeciętnych płac robotników.

3. Upoważnia się ministrów (kierowników urzędów centralnych) do ustalania wysokości funduszu premiewego pracowników zjednoczeń (jednostek równorzędnych) w granicach określonych obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 2. 1. Oszczędności osobowego funduszu płac robotników, ustalone w trybie bankowej korekty funduszu płac, pozostają w dyspozycji przedsiębiorstwa, z tym że 25% tych oszczędności przedsiębiorstwo przekazuje do zjednoczenia po dokonaniu rozliczeń każdego kwartału.

2. Oszczędności, o których mowa w ust. 1, mogą być wykorzystywane:

1) w 50% w drugim półroczu roku obliczeniowego, po zakończeniu rozliczeń za pierwsze półrocze,

2) w całości po zakończeniu roku obliczeniowego.

3. Oszczędności będące w dyspozycji:

1) przedsiębiorstwa — mogą być przeznaczone na premie dla robotników, przyznawane za realizację zadań mających istotne znaczenie dla poprawy efektywności działalności przedsiębiorstwa, przy czym warunkiem wykorzystywania tych oszczędności jest zachowanie prawidłowych relacji pomiędzy wzrostem przeciętnej płacy a wzrostem wydajności pracy,

2) zjednoczenia — przeznaczone są na:

a) pokrycie uzasadnionych przekroczeń osobowego funduszu płac w zgrupowanych przedsiębiorstwach,

b) wyrównanie robotnikom premii utraconej lub zmniejszonej z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa,

c) dodatkowe premie dla robotników w przedsiębiorstwach wykazujących się szczególnymi osiągnięciami.

4. Wygospodarowanie przez przedsiębiorstwo oszczędności osobowego funduszu płac nie powoduje zmniejszenia planu funduszu płac na rok następny.

5. Przepisów ust. 1—4 nie stosuje się w przedsiębiorstwach, w szczególności w kopalniach węgla, w których obowiązują branżowe zasady wykorzystywania oszczędności funduszu płac.

§ 3. Dodatkowe premie, o których mowa w §§ 1 i 2, mogą być wypłacane ponad limity premii indywidualnych, ustalone w obowiązujących przepisach.

§ 4. 1. Upoważnia się dyrektorów przedsiębiorstw państwowych do przyznawania, w porozumieniu z radą zakładową, w ramach planowanego funduszu płac:

1) kwalifikowanym robotnikom o dużym doświadczeniu zawodowym, wyróżniającym się szczególnymi wynikami pracy i wzorową dyscypliną pracy — zaszerzegowania wyższego o jedną kategorię od przewidzianego w obowiązującym taryfikatorze kwalifikacyjnym, a robotnikom zaszerzegowanym do najwyższej kategorii — stawek płac wyższych o 10% od stawki maksymalnej według tabeli płac obowiązującej daną grupę robotników,

2) wyróżniającym się w pracy, wysoko kwalifikowanym pracownikom umysłowym wynagrodzeń zasadniczych wyższych do 10% od maksymalnych określonych dla danego stanowiska w obowiązującej tabeli płac.

2. Liczba robotników oraz pracowników umysłowych w poszczególnych przedsiębiorstwach, którym może być przyznane podwyższone wynagrodzenie zasadnicze na zasadach określonych w ust. 1, nie może przekraczać 10% zatrudnionych robotników i pracowników umysłowych. W przedsiębiorstwach, dla których dyrektorzy zjednoczeń ustalili w 1971 r. wyższą liczbę pracowników, którym może być przyznane podwyższone wynagrodzenie, w 1972 r. utrzymuje się liczbę tych pracowników według stanu w miesiącu grudniu 1971 r.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają uprawnień dyrektorów przedsiębiorstw i zjednoczeń (jednostek równorzędnych), określonych odrębnymi przepisami i decyzjami, w zakresie przyznawania podwyższonych wynagrodzeń większej liczbie pracowników oraz przyznawania wynagrodzeń wyższych niż 10% od maksymalnych przewidzianych w tabeli płac dla danego stanowiska.

4. Podwyższone wynagrodzenia zasadnicze, o których mowa w ust. 1—3, mogą być przyznane w danym roku tylko w ramach kwoty wygospodarowanej z planowanego funduszu płac i nie mogą powodować wydatkowania w przekroju rocznym funduszu płac wyższego od kwoty wygospodarowanych oszczędności.

5. Przepisy ust. 1—3 mają zastosowanie do czasu dokonania reformy płac w poszczególnych gałęziach gospodarki.

§ 5. Dyrektorzy przedsiębiorstw i zjednoczeń (jednostek równorzędnych) zapewnią jawność wypłat wszystkich premii i nagród.

§ 6. W zasadach:

1) premiovania pracowników umysłowych ustalonych:

— uchwałą nr 130 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1964 r. w sprawie premiovania pracowników umysłowych w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Monitor Polski z 1967 r. Nr 21, poz. 99),

— uchwałą nr 132 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1964 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w zjednoczeniach (jednostkach równorzędnych) grupujących państwowe przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlano-montażowe (Monitor Polski z 1967 r. Nr 21, poz. 100),

2) nagradzania za efektywność i aktywizację eksportu ustalonych:

— uchwałą nr 149 Rady Ministrów z dnia 31 maja 1966 r. w sprawie nagradzania pracowników państwowych przedsiębiorstw przemysłowych i przedsiębiorstw handlu zagranicznego za efektywność eksportu,

— uchwałą nr 150 Rady Ministrów z dnia 31 maja 1966 r. w sprawie funduszu aktywizacji eksportu,

3) premiovania i nagradzania pracowników przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej ustalonych uchwałą nr 125 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1968 r. w sprawie przedsiębiorstw specjalizujących się w produkcji eksportowej wprowadza się zmiany, zawarte w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 7. Zaleca się centralnym organizacjom spółdzielczym wprowadzenie w życie zasad przewidzianych uchwałą w spółdzielczych zakładach pracy.

§ 8. Tracą moc:

1) uchwałą Rady Ministrów i Centralnej Rady

Związków Zawodowych z dnia 1 lipca 1970 r. w sprawie bodźców materialnego zainteresowania pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych planu centralnego i grupujących je zjednoczeniach w latach 1971—1975 (Monitor Polski Nr 21, poz. 174),

2) uchwała nr 120 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1970 r. w sprawie systemu bodźców materialnego zainteresowania pracowników zatrudnionych w państwowych przedsiębiorstwach „Powszechnie Domy Towarowe” oraz Zjednoczeniu Domów Towarowych,

3) uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1970 r. w sprawie bodźców materialnego zainteresowania pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach i zjednoczeniach transportu samochodowego w latach 1971—1975,

4) uchwała nr 146 Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1970 r. w sprawie bodźców materialnego zainteresowania w latach 1971—1975 pracowników przedsiębiorstw i zjednoczeń państwowego przemysłu terenowego, nadzorowanych przez Komitet Drobnej Wytwórczości,

5) decyzja nr 53 Prezydium Rządu z dnia 19 maja 1970 r. w sprawie powołania i zakresu działania komisji do spraw realizacji zadań wynikających z wprowadzenia zmian systemu bodźców materialnego zainteresowania w kombinatach przemysłowych,

6) decyzja nr 91 Prezydium Rządu z dnia 3 sierpnia 1970 r. w sprawie zasad dostosowania nowego systemu bodźców materialnego zainteresowania do warunków występujących w kopalnictwie węglowym,

7) decyzja nr 106 Prezydium Rządu z dnia 19 sierpnia 1970 r. w sprawie dostosowania nowego systemu bodźców materialnego zainteresowania do warunków występujących w energetyce zawodowej,

8) decyzja nr 118 Prezydium Rządu z dnia 27 października 1970 r. w sprawie wprowadzenia w latach 1971—1975 nowego systemu bodźców materialnego zainteresowania w przedsiębiorstwach doświadczalnych,

9) decyzja nr 121 Prezydium Rządu z dnia 27 października 1970 r. w sprawie likwidacji przerostów zatrudnienia pracowników umysłowych w latach 1971—1976 w przedsiębiorstwach przemysłu kluczowego.

10) uchwała nr 186 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie usprawnienia normowania i organizacji pracy (Monitor Polski Nr 41, poz. 307).

11) decyzja nr 123 Prezydium Rządu z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie aktualnych zadań służby organizacji i normowania pracy.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

Załącznik do uchwały nr 23 Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1972 r. (poz. 80).

I. ZMIANY

W ZASADACH PREMIOWANIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W PAŃSTWOWYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH ORAZ W ZJEDNOCZENIACH GRUPOJĄCYCH TE PRZEDSIĘBIORSTWA

1) Znosi się zasadę podziału funduszu premiowego na 100 punktów i wiązania w przedsiębiorstwach 65 punktów, a w zjednoczeniach 70 punktów z zadaniami planowanymi oraz pozostałych punktów z zadaniami dodatkowymi i ponadplanowymi.

2) Podziału funduszu premiowego na części przypadające za poszczególne zadania premiowe dokonuje:

a) w odniesieniu do funduszu premiowego dla zjednoczeń — minister oraz przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa),

b) w odniesieniu do funduszu premiowego dla przedsiębiorstw — dyrektor zjednoczenia (jednostki równorzędnej).

3) Wielkość funduszu premiowego ustalana dla poszczególnych zadań powinna być zróżnicowana w zależności od ważności, rodzaju i trudności wykonania tych zadań.

4) Część funduszu premiowego przypadająca za jedno zadanie nie może stanowić mniej niż 15% funduszu premiowego.

5) Przy ustalaniu zadań premiowych dyrektorzy zjednoczeń w stosunku do przedsiębiorstw, a ministrowie (przewodniczący prezydium wojewódzkich rad narodowych bądź rad narodowych miast wyłączo-

nych z województw) w stosunku do zjednoczeń, powinni kierować się potrzebą zapewnienia wykonania i poprawy zadań wynikających z narodowego planu gospodarczego, z uwzględnieniem w szczególności zadań w zakresie zaopatrzenia rynku w określone wyroby, wykonania umów o dostawy kooperacyjne i umów o dostawy dla odbiorców zagranicznych.

6) Przy określaniu zadań i warunków premiowych należy uwzględnić wyniki okresowych analiz i ocen ujawnionych rezerw oraz wnioski dotyczące w szczególności wdrażania postępu techniczno-organizacyjnego.

7) Wprowadza się zakaz wyznaczania poszczególnym grupom pracowników i komórkom organizacyjnym przedsiębiorstwa (zjednoczenia) więcej niż 5 zadań premiowych oraz wyznaczania dodatkowych warunków uruchamiania funduszu premiowego poza przewidzianymi w obowiązujących przepisach.

8) Znosi się zasadę dotyczącą tworzenia odrębnego funduszu premiowego dla pracowników administracyjno-biurowych.

9) Przy obliczaniu funduszu premiowego mogą być stosowane następujące dyrektywne wskaźniki finansowe:

- wskaźnik kwoty zysku,
- wskaźnik rentowności,
- wskaźnik wynikowego poziomu kosztów.

W branżach, w których zasadnicze znaczenie ma poprawa efektywności wykorzystania majątku produkcyjnego, może być zastosowany wskaźnik stopy zysku.

Wprowadza się następujące określenie poszczególnych wskaźników finansowych:

a) wskaźnik kwoty zysku stanowi wynik finansowy z całokształtu działalności gospodarczej,

b) wskaźnik rentowności wyraża stosunek procentowy, w jakim pozostaje wynik finansowy z całokształtu działalności gospodarczej do kosztu własnego sprzedanych wyrobów, robót i usług,

c) wskaźnik wynikowego poziomu kosztów wyraża stosunek procentowy, w jakim pozostaje wartość sprzedanych wyrobów i usług, skorygowana o wynik finansowy z całokształtu działalności gospodarczej, do wartości sprzedanych wyrobów, robót i usług; wartość sprzedanych wyrobów, robót i usług ustala się według cen fabrycznych; na równi z cenami fabrycznymi traktuje się ceny zbytu skorygowane o podatek obrotowy, dotacje przedmiotowe i różnice budżetowe.

d) wskaźnik stopy zysku wyraża stosunek procentowy, w jakim pozostaje wynik finansowy z całokształtu działalności gospodarczej do sumy przeciętnej rocznej wartości stanu środków trwałych, stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych.

10) Przez wynik finansowy z całokształtu działalności gospodarczej rozumie się zysk lub stratę. W razie stosowania wskaźników wymienionych pod lit. a), b) i c) zysk pomniejsza się, a stratę powiększa się o oprocentowanie środków trwałych.

11) Przy obliczaniu wskaźników finansowych stosuje się korekty rocznych wyników analogicznie jak przy ustalaniu wyników na potrzeby funduszu zakładowego.

12) Zasady określania dyrektywnych wskaźników finansowych przedsiębiorstw (kombinatów) i zjednoczeń oraz zasady obliczania wskaźników w okresach kwartalnych ustala Minister Finansów.

13) Jeżeli osiągnięty przez przedsiębiorstwo rzeczywisty wskaźnik finansowy jest niższy od wskaźnika dyrektywnego, fundusz premiowy ulega zmniejszeniu:

a) o 8% za każdy 1% niewykonania dyrektywnego wskaźnika finansowego w granicach od 1% do 5% niewykonania,

b) o 12% za każdy 1% niewykonania dyrektywnego wskaźnika finansowego w granicach od 5% do 10% niewykonania.

14) Rodzaj dyrektywnego syntetycznego wskaźnika finansowego stanowiącego warunek wypłaty premii dla poszczególnych przedsiębiorstw i zjednoczeń ustalają ministrowie w porozumieniu z Ministrem Finansów, a dla przedsiębiorstw i zjednoczeń planu terenowego przewodniczący prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) na podstawie wytycznych Ministra Finansów wydanych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, z tym że we wszystkich przedsiębiorstwach zgrupowanych w zjednoczeniu (jednostce równorzędnej) powinien być stosowany ten sam rodzaj wskaźnika finansowego. W zjednoczeniach wielobranżowych dopuszcza się stosowanie dla poszczególnych branż odrębnych wskaźników finansowych dostosowanych do ich specyfiki i zadań.

15) Rezerwowy fundusz premiowy tworzony w ministerstwach (prezyciach rad narodowych) i zjednoczeniach należy wykorzystywać na premiowanie za wykonanie wyznaczonych zadań oraz za wyższą od przeciętnej, ponadplanową poprawę wyników finansowych i ponadplanowe wykonanie zadań rzeczowych. Z funduszu tego mogą być przyznawane środki na premie dla pracowników przedsiębiorstw, które z przyczyn od nich niezależnych nie wykonały w pełni ustalonych zadań. Wytyczne w sprawie wykorzystywania rezerwowych funduszy premiowych określają ministrowie w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych.

16) Ustalenia zawarte w pkt. 1—14 nie naruszają branżowych zasad premiowania, w tym również branżowych wskaźników finansowych.

II. ZMIANY W ZASADACH NAGRADZANIA ZA EFEKTYWNOŚĆ I AKTYWIZACJĘ EKSPORTU

1) Znosi się zasadę stosowania przy obliczaniu krajowego kosztu eksportu przeliczników p oraz opustów p. 1 i p. 2. Koszt wyrobu eksportowanego wyznacza cena fabryczna powiększona o marżę przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz prowizję agentów.

2) Wpływy z eksportu oblicza się przez przemnożenie ceny dewizowej wyeksportowanych towarów przez odpowiednie przeliczniki walutowe.

3) W uzasadnionych wypadkach stosuje się dopłaty wyrównawcze do funduszu nagród za eksport towarów do krajów wszystkich obszarów. Dopłaty te służyć powinny do wyrównywania różnic kursowych, skutków zmian cen fabrycznych oraz likwidacji przeliczników i opustów, o których mowa w pkt 1.

4) Upoważnia się Ministra Handlu Zagranicznego do stosowania w wypadkach uzasadnionych względami polityki popierania eksportu określonych grup

towarowych przejściowych dopłat do funduszu nagród z części D funduszu aktywizacji eksportu.

5) Stawki dopłat, o których mowa w pkt 3 i 4, ustali dla poszczególnych grup towarowych Minister Handlu Zagranicznego w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

6) Minister Handlu Zagranicznego może przekazać zainteresowanym ministrom uprawnienia w zakresie dysponowania funduszem nagród z części D funduszu aktywizacji eksportu.

7) Wprowadza się następujące zasady podziału funduszu nagród:

a) 70—75% funduszu nagród uzyskanego przez przedsiębiorstwa przemysłowe za efektywność eksportu i przypadającego do podziału należy przeznaczyć na nagrody dla robotników.

b) indywidualna nagroda z funduszu nagród za efektywność eksportu nie może być wyższa od dwu

do trzykrotnej średniej nagrody przypadającej w skali rocznej na jednego pracownika objętego nagradzaniem,

c) nagroda kwartalna nie może być niższa od 300 zł.

8) Zakładowe regulaminy nagradzania zatwierdzone nie przez konferencje samorządu robotniczego, a przez rady zakładowe w tych przedsiębiorstwach,

w których nie powołano rad robotniczych, powinny określać udział procentowy nagród dla robotników (70—75% lub więcej), stanowiska pracy uprawnione do otrzymywania nagród oraz maksymalną wysokość nagród indywidualnych. Regulaminy powinny przewidywać, że nagrody będą przyznawane wyłącznie pracownikom mającym wpływ na wyniki stanowiące podstawę nagradzania.

III. ZMIANY W ZASADACH PREMIOWANIA I NAGRADZANIA PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW SPECJALIZUJĄCYCH SIĘ W PRODUKCJI EKSPORTOWEJ

1) Przedsiębiorstwa specjalizujące się w produkcji eksportowej zalicza się do jednej z dwóch grup: do grupy I:

a) przedsiębiorstwa, w których udział produkcji eksportowej, liczonej w cenach fabrycznych, w produkcji towarowej wynosi 50% i więcej,

b) przedsiębiorstwa, w których udział produkcji eksportowej w produkcji ogółem wynosi 30%, jeśli produkcja kooperacyjna z zagranicą wynosi co najmniej 5% produkcji towarowej;

do grupy II:

— przedsiębiorstwa, które nie osiągają wielkości udziału eksportu w produkcji towarowej przewidzianego dla grupy I, lecz ze względu na rodzaj produkowanych asortymentów produkcji i kierunki geograficzne eksportu powinny specjalizować się w eksporcie, jeśli:

a) roczna wartość eksportu wynosi co najmniej 10 mln zł dewizowych albo

b) roczna wartość eksportu wynosi co najmniej 6 mln zł dewizowych, a wartość produkcji stanowiącej przedmiot kooperacji z zagranicą wynosi co najmniej 1 mln zł dewizowych.

2) Zaliczenie innych przedsiębiorstw do grupy specjalizujących się w eksporcie może nastąpić decyzją właściwego ministra w uzgodnieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego.

3) Jako obowiązujące zadanie stanowiące podstawę naliczania premii w przedsiębiorstwach zaliczonych do grupy I i II wprowadza się wskaźnik finansowy danej branży (zjednoczenia).

4) Utrzymuje się dotychczasowe przywileje, a mianowicie:

a) możliwość zwiększenia funduszu premiowego w I grupie przedsiębiorstw od 0,5—2,0% za każdy 1% uzyskanego przyrostu eksportu w porównaniu do roku ubiegłego, z tym że wysokość tego funduszu nie może przekraczać 10% funduszu płac zasadniczych pracowników umysłowych przedsiębiorstw,

b) nagradzanie pracowników za wykonanie i rozwijanie produkcji eksportowej ze specjalnego funduszu nagród w wysokości 0,5—1,0% funduszu płac.

5) Utrzymuje się nagradzanie za efektywność eksportu według zasad ogólnie obowiązujących.

68.

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 14 marca 1972 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie składu komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, szczegółowych zadań, trybu postępowania i trybu kierowania na badania przez te komisje, zasad orzekania o inwalidztwie oraz sposobu powoływania i zasad wynagradzania członków komisji lekarskich i lekarzy działających w zakresie orzecznictwa inwalidzkiego.

(Dziennik Ustaw z dnia 27 marca 1972 r. Nr 10, poz. 61)

Na podstawie art. 12 ust. 7 oraz 13 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 12 sierpnia 1968 r. w sprawie składu komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, szczegółowych zadań, trybu postępowania i trybu kierowania na badania przez te komisje, zasad orzekania o inwalidztwie oraz sposobu powoływania i zasad wynagradzania członków komisji lekarskich i lekarzy działających w zakresie orzecznictwa inwalidzkiego (Dz. U. Nr 32, poz. 221) wprowadza się następujące zmiany;

1) w § 22 ust. 1 pkt 2 dodaje się wyrazy: „a przy chorobach zawodowych — stopień ich zaawansowania”;

2) w § 26 ust. 1 pkt 3 kropkę na końcu zdania skreśla się i dodaje się wyrazy:

„lub zatrudnienie, które mogliby wykonywać przy uwzględnieniu kwalifikacji nabytych w czasie służby.”;

3) § 27 otrzymuje brzmienie:

„§ 27.1. Za ograniczenie w sposób istotny zdolności do zarabkowania w rozumieniu § 25 pkt 1 i 2 uważa się zmniejszenie tej zdolności pracowników co najmniej o $\frac{1}{3}$ w stosunku do zdolności pracowników o podobnych kwalifikacjach ogólnych i przygotowaniu zawodowym, którzy nie są inwalidami.

2. Przy ocenie stopnia utraty zdolności do zarabkowania bierze się pod uwagę okoliczności określone w § 22 ust. 1, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości osiąganego zarobku.”;

- 4) w § 28:
- a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) brak gałki ocznej lub praktyczną ślepotę jednego oka”;
 - b) dodaje się pkt 7—10 w brzmieniu:
„7) stan po usunięciu jednego płuca,
8) stan po całkowitej resekcji żołądka,
9) całkowitą głuchotę,
10) inne naruszenia sprawności organizmu będące następstwem urazu, które ograniczają tę sprawność w stopniu nie mniejszym niż wymienione w pkt 1—9.”;
- 5) w § 32 dodaje się na końcu zdanie:
„Okres ten liczy się od dnia, w którym ustało prawo do wynagrodzenia lub zasiłku chorobowego.”;
- 6) w § 34:
- a) dotychczasowe ust. 1—3 oznacza się jako ust. 1, który otrzymuje brzmienie:
„1. Badania kontrolne przeprowadza się z urzędu w zasadzie raz w roku. Można orzec o zbędności badania kontrolnego, jeżeli przebieg choroby powodującej inwalidztwo wskazuje, że zmiana ustalonej grupy inwalidztwa nie nastąpi w ogóle, lub wyznaczyć termin badania po okresie dłuższym lub krótszym niż 1 rok, jeżeli przebieg choroby wskazuje na możliwość zmiany ustalonej grupy inwalidów w takim okresie.”;
 - b) dotychczasowy ust. 4 oznacza się jako ust. 2;

7) w § 35 kropkę na końcu zdania zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy:
„a także stopień wzrostu płac pracowników o podobnych kwalifikacjach ogólnych i przygotowaniu zawodowym, którzy nie są inwalidami.”;

8) § 36 otrzymuje brzmienie:
„§ 36. 1. Nie przeprowadza się badań kontrolnych u osób, u których inwalidztwo powstało:
1) z powodu choroby lub wad cielesnych (kalectw) wymienionych w załączniku do rozporządzenia,
2) z innych przyczyn niż na skutek urazu, jeżeli osoby te osiągnęły wiek: kobiety 55 lat, mężczyźni 60 lat.

2. Nie przeprowadza się badań kontrolnych również u osób, u których inwalidztwo trwa nieprzerwanie ponad 15 lat, z wyjątkiem wypadków, w których:

- 1) stan zdrowia inwalidy uległ pogorszeniu, uzasadniającemu zaliczenie do wyższej grupy inwalidów, a pogorszenie to nie ma charakteru trwałego,
- 2) stan zdrowia inwalidy, u którego inwalidztwo powstało przed podjęciem zatrudnienia, uległ pogorszeniu w okresie zatrudnienia; okres 15 lat liczy się wówczas od daty pogorszenia uprawniającego do renty inwalidzkiej.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

69.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 28 stycznia 1972 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w portach morskich i śródlądowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 lutego 1972 r. Nr 7, poz. 41)

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Żegluga z dnia 6 września 1967 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w portach morskich i śródlądowych (Dz. U. Nr 39, poz. 200) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8 w ust. 1 wyraz „pięcioletnią” zastępuje się wyrazem „czteroletnią”, a w ust. 2 wyraz „trzech” zastępuje się wyrazem „dwóch”;

2) w § 36 dodaje się ust. 3, 4 i 5 w brzmieniu:

„3. Jeżeli pomocniczy sprzęt przeładunkowy bądź jego elementy wykazują pęknięcia lub trwałe odkształcenia albo zużycie, które spowodowało zmniejszenie pierwotnej grubości lub średnicy o 10% w dowolnym miejscu, powinny być one wycofane z eksploatacji. Nadzór techniczny może dopuścić do eksploatacji zawiesia i ich elementy wykazujące zużycie ponad 10% pierwotnej grubości lub średnicy, jednak nie większe niż 20%, jeżeli upewni się, że:

a) będą one obciążane poniżej dopuszczalnego obciążenia roboczego albo

b) współczynniki bezpieczeństwa są wyższe od

minimalnych ustalonych przepisami niniejszego rozporządzenia oraz

c) rodzaj, charakter zużycia i obciążeń bądź warunki pracy nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa.

4. Jeżeli oględziny zewnętrzne okazały się niewystarczające dla określenia wartości użytkowej sprzętu lub jego elementu, nadzór techniczny przedsiębiorstwa powinien przeprowadzić lub spowodować badanie pod próbnym obciążeniem zwiększonym od dopuszczalnego obciążenia roboczego (DOR) o nie mniej niż:

obciążenie próbne większe od DOR o:	przy dopuszczalnym obciążeniu roboczym (DOR):
25%	do 20 ton
5 ton	od 20 do 50 ton
10%	powyżej 50 ton

5. Instrukcje, o których mowa w § 11 ust. 2, powinny również określać sposób ewidencjonowania i podawania do wiadomości użytkowników ewentualnych ograniczeń wynikających z przepisów niniejszego paragrafu.”;

3) § 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 37. 1. Bloki i elementy pomocniczego sprzętu przeładunkowego, takie jak łańcuchy, pierścienie, haki, ogniwa łącznikowe (szakle), uchwyty i krętliki powinny być badane pod próbnym obciążeniem statycznym zgodnie z przepisami § 36 w następujących wypadkach:

1) przed wprowadzeniem do eksploatacji nowych bloków i elementów sprzętu, jeżeli nie zostało stwierdzone w zaświadczeniu producenta, że były badane po wykonaniu,

2) po każdej naprawie lub przeróbce na gorąco,

3) po wyżarzaniu okresowym.

2. Próby określone w ust. 1 przeprowadzają jednostki organizacyjne posiadające odpowiednie wyposażenie i specjalistów, które po stwierdzeniu, że badany sprzęt lub element nie uległ uszkodzeniu w czasie prób, wykonują na nim trwałe i wyraźne oznaczenie dopuszczalnego obciążenia roboczego (DOR) oraz wystawiają zaświadczenie o wykonanych próbach.”;

4) § 38 otrzymuje brzmienie:

„§ 38. 1. Statyczne obciążenie próbne dla zawiesi z cięgnami z lin i pasów stalowych, z włókien roślinnych i syntetycznych oraz z łańcuchów, a także dla haków, uchwytów, pierścieni, klamer łącznikowych (szakli), krętlików, bloków jedno- i wielokrążkowych nie połączonych na stałe z urządzeniami przeładunkowymi powinno wynosić:

dwukrotne dopuszczalne obciążenie robocze	dla zawiesi i elementów o obciążeniu roboczym do 20 ton
zwiększone o 20 ton dopuszczalne obciążenie robocze	dla zawiesi i elementów o obciążeniu roboczym od 20 do 40 ton
półtorakrotne dopuszczalne obciążenie robocze	dla zawiesi i elementów o obciążeniu roboczym powyżej 40 ton

Za dopuszczalne obciążenie robocze bloków uważa się największy dopuszczalny udźwig na haku lub pierścieniu danego bloku.

2. Warunki statycznego obciążenia próbnego elementów pomocniczego sprzętu przeładunkowego, nie wymienionych w ust. 1, powinny być określone w dokumentacji technicznej lub w normach.”;

5) § 39 otrzymuje brzmienie:

„§ 39. 1. Łańcuchy, pierścienie, haki, ogniwa łącznikowe i krętliki powinny być odpowiednio wyżarzone (wyżarzanie normalizujące lub odprężające) w następujących wypadkach:

1) przed wprowadzeniem do eksploatacji nowych elementów sprzętu, jeżeli nie zostało stwierdzone w zaświadczeniu producenta, że były wyżarzone w czasie wykonania bądź nie wyrażono przeciwwskazań wyżarzania,

2) po naprawie lub przeróbce na gorąco,

3) jeżeli producent zalecił wyżarzanie okresowe.

2. Eksploatowane elementy pomocniczego sprzętu przeładunkowego wykonane ze stali zgrzewnej, niezależnie od wymagań ust. 1, podlegają okresowemu wyżarzaniu w odstępach 12 miesięcy.”;

6) w § 59 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przy użyciu dwóch zawiesi o obwodzie zamkniętym, gdy układ cięgien nie zapewnia równomiernego ich obciążenia, łączne obciążenie nie powinno przekraczać wielkości obciążenia roboczego jednego zawiesia.”;

7) w § 61 ust. 2:

a) na końcu pkt 1 dodaje się wyrazy: „współczynniki podane wyżej mogą być zmniejszone do 5,0, jeżeli dopuszczalne obciążenie robocze (DOR) zawiesia ma wynosić więcej niż 20 ton”;

b) pkt 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) dla zawiesi wykonanych z lin stalowych 7,0”;

c) na końcu pkt 2 dodaje się wyrazy: „współczynniki podane wyżej mogą być odpowiednio zmniejszone o 1, jeżeli dopuszczalne obciążenie robocze (DOR) zawiesia ma wynosić więcej niż 20 ton, jednak nie powinny być mniejsze od 6,0”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Żeglugi: J. Szopa

70.

ZARZĄDZENIE Nr 20 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lutego 1972 r.

w sprawie zmian w wykazie jednostek organizacyjnych uprawnionych do tworzenia funduszu na finansowanie wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych.

(Monitor Polski z dnia 7 marca 1972 r. Nr 14, poz. 96)

Na podstawie § 1 ust. 2 uchwały nr 84 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski z 1960 r. Nr 33, poz. 162 i z 1961 r. Nr 81, poz. 343) zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie jednostek organizacyjnych, sta-

nowiącym załącznik do uchwały nr 84 Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych (Monitor Polski z 1960 r. Nr 33, poz. 162 z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

1) w grupie II:

a) dotychczasowe lp. 9 i 10 zastępuje się lp. 9 w brzmieniu: „Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu Maszynowego »Bipromasz«”;

b) dodaje się lp. 20 w brzmieniu: „Przedsiębiorstwo Projektowania Przemysłu Maszyn Budowlanych »Bipro-Bumar«”;

c) dodaje się lp. 21 w brzmieniu: „Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażenia Zakładów Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych »Promel«”;

2) w grupie III:

a) pod lp. 1 w rubryce „nazwa jednostki” wyrazy „Rejony dróg wodnych” zastępuje się wyrazami

„Okręgowe zarządy wodne”, a rubryce „Dodatkowe środki na fundusz za osiągnięcia ekonomiczne” po lit. b) dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) 20% zysku osiągniętego z produkcji podstawowej finansowanej z budżetu i robót finansowanych ze środków inwestycyjnych”;

b) pod lp. 9 w rubryce „Dodatkowe środki na fundusz za osiągnięcia ekonomiczne” dodaje się wyrazy:

„— do 25% poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego, nie więcej jednak niż 2% planowanego osobowego funduszu płac”;

3) dodaje się lp. 26, 27, 28, 29 i 30 w brzmieniu:

Lp.	Nazwa jednostki	Dodatkowe środki na fundusz za osiągnięcia ekonomiczne
„26	Zakłady Elektronicznej Techniki Obliczeniowej zgrupowane w Zjednoczeniu Informatyki	do 30% poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego uzyskanego ze sprzedaży usług w zakresie informatyki, nie więcej jednak niż 2% planowanego osobowego funduszu płac.
27	Przedsiębiorstwo Państwowe Uzdrowisko — Trzebnica	do 50% poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego uzyskanego z działalności produkcyjnej i obrotu towarowego, nie więcej jednak niż 2% planowanego osobowego funduszu płac.
28	Przedsiębiorstwo Państwowe Uzdrowisko — Wysowa	do 50% poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego uzyskanego z działalności produkcyjnej i obrotu towarowego, nie więcej jednak niż 2% planowanego osobowego funduszu płac.
29	Przedsiębiorstwo Państwowe Uzdrowisko — Swoszowice	do 50% poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego uzyskanego z działalności produkcyjnej i obrotu towarowego, nie więcej jednak niż 2% planowanego osobowego funduszu płac.
30	Państwowe przedsiębiorstwa wydawnicze	do 40% poprawy wyniku osiągniętego w porównaniu do wyniku planowanego, nie więcej jednak niż 2% planowanego osobowego funduszu płac.”

§ 2. W wykazie jednostek organizacyjnych stanowiącym załącznik do uchwały nr 179 Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1960 r. o rozciągnięciu przepisów uchwały nr 84 z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie finansowania wydatków za osiągnięcia ekonomiczne załóg w niektórych państwowych jednostkach organizacyjnych na inne jednostki organizacyjne (Monitor Polski Nr 52, poz. 246 z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

1) pod lp. 3 w rubryce „Nazwa jednostki” skreśla się wyraz „Motoimport”, a dodaje się wyrazy „Agromet-Motoimport”, „Bumar”, „Navimor”, „Paged-Meble”, „Pezetel” i „Unitra”;

2) pod lp. 6 wyrazy „C. Hartwig SA — Międzynarodowi Spedytorzy” zastępuje się wyrazami

„Przedsiębiorstwa Spedycji Międzynarodowej C. Hartwig i Spedycyjna Spółka »Spedrapid«”.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą:

1) w odniesieniu do jednostek wymienionych w § 1 pkt 1 lit. b) i c) i w pkt 3 lp. 30 oraz w § 2 z wyjątkiem jednostki „Unitra” — z mocą od dnia 1 stycznia 1971 r.;

2) w odniesieniu do jednostki wymienionej w § 1 pkt 3 lp. 26 — z mocą od dnia 1 marca 1971 r.;

3) w odniesieniu do pozostałych jednostek wymienionych w niniejszym zarządzeniu — z mocą od dnia 1 stycznia 1972 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

71.

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 1 lutego 1972 r.

w sprawie zasad organizacji żywienia przyzakładowego w zakładach pracy.

(Monitor Polski z dnia 25 lutego 1972 r. Nr 11, poz. 81)

Na podstawie § 13 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i 3 oraz ust. 4 uchwały nr 180 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie funduszu socjalnego w przedsiębiorstwach państwowych (Monitor Polski Nr 40, poz. 297) i § 3 ust. 2 uchwały nr 295 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez

placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tych placówek (Monitor Polski z 1972 r. Nr 1, poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie ustala zasady organizacji żywienia przyzakładowego prowadzonego na rzecz pracowników oraz innych uprawnionych osób w przedsiębiorstwach państwowych i ich jednostkach nad-

rzędnych, w jednostkach budżetowych i w organizacjach społecznych, które otrzymują dotacje z budżetu państwa, zwanych dalej „zakładami pracy.”

2. Zarządzenie nie dotyczy:

— państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej i państwowych gospodarstw rolnych podległych Ministrowi Rolnictwa lub przez niego nadzorowanych,

— jednostek (instytucji) wojskowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, z wyjątkiem przedsiębiorstw resortu obrony narodowej,

— zakładów określonych przez Ministra Sprawiedliwości,

— jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem Komendy Głównej Straży Pożarnej, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz przedsiębiorstw tego resortu,

— zakładów, w których żywienie prowadzone jest przez jednostki podległe Centrali Handlowej „Konsumy”, a których pracownicy są uprawnieni do korzystania z żywienia na odrębnych zasadach,

— zamkniętych zakładów opieki zdrowotnej i zakładów opieki społecznej.

§ 2. 1. Żywienie przyzakładowe prowadzi się w zakładach i punktach gastronomicznych sieci zamkniętej, zwanych dalej „placówkami żywienia przyzakładowego”, albo w formie ruchomej.

2. Do zakładów gastronomicznych sieci zamkniętej zalicza się:

- 1) stołówki przyzakładowe,
- 2) stołówki międzyzakładowe,
- 3) kawiarnie przyzakładowe.

3. Do punktów gastronomicznych sieci zamkniętej zalicza się:

- 1) bufety przyzakładowe,
- 2) jadalnie,
- 3) smaźalnie przyzakładowe,
- 4) barowozy,
- 5) przyzakładowe punkty sprzedaży artykułów spożywczych.

4. Do placówek żywienia przyzakładowego zalicza się również prowadzone przez zakłady pracy na potrzeby żywienia pracowników centralne przygotowalnie, a mianowicie:

- 1) centralne kuchnie oraz zakłady i pracownie garmażeryjne,
- 2) przygotowalnie półproduktów kulinarnych,
- 3) wytwórnie pomocnicze.

5. Do ruchomych form żywienia przyzakładowego zalicza się formę:

- 1) prężośną,
- 2) obwoźną,
- 3) obnośną.

§ 3. 1. Zakład pracy zapewnia pracownikom możliwość korzystania z żywienia przyzakładowego na warunkach i zasadach określonych w przepisach dotyczących budowy stołówek i innych punktów żywienia pracowników w nowo budowanych i przebudowywanych zakładach pracy, z wyłączeniem możliwości spożywania posiłków w zakładach gastronomii sieci otwartej. W odniesieniu do posiłków wydawanych pracownikom, wykonującym pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, zakład pracy zapewnia możliwość korzystania z żywienia przyzakładowego na warunkach i według zasad określonych w odrębnych przepisach.

2. Rodzaj placówek żywienia przyzakładowego i

zakres ich działania powinien być ustalony po przeprowadzeniu analizy potrzeb pracowników zakładu pracy, a formy tej działalności i jej rozmiar — dostosowane do istniejących warunków w zakładzie pracy, charakteru wykonywanej pracy, zakresu uprawnień do korzystania z niektórych rodzajów posiłków przysługujących określonym grupom zatrudnionych itp.

§ 4. 1. Żywienie przyzakładowe może być prowadzone przez zakład pracy we własnym zakresie lub zlecone do prowadzenia jednostce wyspecjalizowanej (przedsiębiorstwu państwowemu lub spółdzielni, prowadzącym działalność gastronomiczną) albo innemu zakładowi pracy prowadzącemu żywienie przyzakładowe i posiadającemu odpowiednie warunki do przyjęcia zlecenia.

2. Formy organizacyjne działalności żywienia przyzakładowego ustalają kierownicy zakładów pracy w porozumieniu z radami zakładowymi.

§ 5. Zakład pracy może prowadzić żywienie przyzakładowe we własnym zakresie przez wyznaczoną komórkę organizacyjną tego zakładu pracy lub w wypadkach uzasadnionych zakresem i rozmiarem prowadzonego żywienia przyzakładowego:

1) w przedsiębiorstwie państwowym — przez wyodrębnioną jednostkę działającą według zasad wewnętrznego pełnego lub wewnętrznego ograniczonego rozrachunku gospodarczego,

2) w jednostce budżetowej — przez gospodarstwo pomocnicze działające według zasad określonych przez Ministra Finansów.

§ 6. 1. Żywienie przyzakładowe zlecone jednostce wyspecjalizowanej może być prowadzone na terenie zakładu pracy zleceniodawcy w formie:

1) dostawy przez zleceniobiorcę gotowych posiłków i półproduktów do placówek żywienia przyzakładowego, prowadzonych przez zakład pracy zleceniodawcy,

2) dostawy gotowych posiłków i półproduktów oraz wydawania gotowych posiłków przez zleceniobiorcę w placówkach żywienia przyzakładowego zleceniodawcy lub w innym odpowiednio przystosowanym pomieszczeniu wskazanym przez zleceniodawcę,

3) placówek żywienia przyzakładowego.

2. Przy zawieraniu umowy z jednostką wyspecjalizowaną obowiązują następujące zasady rozliczeń między stronami:

1) w wypadku określonym w ust. 1 pkt 1:

a) przy sprzedaży gotowych posiłków z zakładu gastronomicznego sieci otwartej, odbieranych transportem zleceniodawcy, jednostka wyspecjalizowana stosuje niezależnie od kategorii handlowej zakładu gastronomicznego ceny sprzedaży obowiązujące w zakładach III kategorii (bez naliczenia jakichkolwiek dodatków) z bonifikatą w wysokości co najmniej 8%,

b) przy sprzedaży gotowych posiłków i półproduktów dostarczanych z wytwórni wyrobów kulinarnych do zakładu pracy zleceniodawcy obowiązują ceny zbytu ustalone odrębnymi przepisami,

2) w wypadku określonym w ust. 1 pkt 2 — obowiązują ceny zakładu gastronomicznego III kategorii z bonifikatą w wysokości co najmniej 5% oraz dostawa własnym transportem zleceniodawcy,

3) w wypadku określonym w ust. 1 pkt 3 — należy ustalić wysokość planowanych kosztów pono-

szonych przez zleceniobiorcę w związku z prowadzeniem placówki żywienia przyzakładowego na rzecz zleceniodawcy oraz dodatkowy narzut zleceniobiorcy w wysokości do 2% ogółu planowanych kosztów (łącznie z kosztami surowców),

4) przepis pkt 3 ma zastosowanie również w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli dostawa posiłków i półproduktów dokonywana jest z własnych stołówek jednostki wyspecjalizowanej bądź też przez nią prowadzonych.

§ 7. 1. Żywnienie przyzakładowe zleczone innemu zakładowi pracy może być prowadzone:

1) na terenie zakładu pracy zleceniodawcy w formie:

a) dostawy przez zleceniobiorcę gotowych posiłków i półproduktów do placówek żywienia przyzakładowego, prowadzonych przez zakład pracy zleceniodawcy,

b) dostawy gotowych posiłków i półproduktów oraz wydawania gotowych posiłków przez zleceniobiorcę w placówkach żywienia przyzakładowego zleceniodawcy lub w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę,

c) placówek żywienia przyzakładowego,

2) w placówkach żywienia przyzakładowego zleceniobiorcy,

3) w zakładzie żywienia o charakterze placówki międzyzakładowej dla położonych w pobliżu zakładów pracy zleceniodawców.

2. Przy zawieraniu umowy z innym zakładem pracy obowiązują następujące zasady rozliczeń między stronami:

1) w razie dostawy (ust. 1 pkt 1 lit. a) lub dostawy i wydawania posiłków (ust. 1 pkt 1 lit. b) zleceniodawca pokrywa pełne koszty produkcji i dostawy bądź produkcji, dostawy i wydawania posiłków oraz dodatkowy narzut zleceniobiorcy w wysokości do 2% wartości dostarczanych posiłków, liczonej według cen płaconych przez zleceniodawcę,

2) w razie prowadzenia przez zleceniobiorcę placówki żywienia przyzakładowego na terenie zakładu pracy zleceniodawcy (ust. 1 pkt 1 lit. c) stosuje się zasady określone w § 6 ust. 2 pkt 3,

3) zakład pracy, którego pracownicy korzystają z usług żywieniowych prowadzonych w pomieszczeniach innego zakładu pracy (ust. 1 pkt 2 i 3), obowiązany jest do partycypowania w kosztach proporcjonalnie do liczby pracowników korzystających z tych usług.

§ 8. Formy i zasady prowadzenia żywienia przyzakładowego przez jednostkę wyspecjalizowaną lub inny zakład pracy powinny być określone w umowie zawartej między zleceniodawcą a zleceniobiorcą.

§ 9. 1. Uruchomienie przez zakład pracy placówki żywienia przyzakładowego może nastąpić, w uzgodnieniu z radą zakładową, po:

1) uzyskaniu zgody właściwego terenowo organu sanitarno-epidemiologicznego,

2) zgłoszeniu placówki do właściwego do spraw handlu organu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej w celu zarejestrowania i zapewnienia tej placówce zaopatrzenia.

2. Zakład pracy, prowadzący żywienie przyzakładowe we własnym zakresie lub na zlecenie innego zakładu pracy, powinien przystąpić do porozumienia terenowo-branżowego w przemyśle gastronomicznym na terenie danego województwa (miasta wyłączone-

go z województwa). Uprawnienia i obowiązki uczestników porozumienia oraz jednostek wiodących w branży regulują odrębne przepisy.

3. Likwidacja placówki żywienia przyzakładowego przez zakład pracy może nastąpić po uzyskaniu zgody rady zakładowej, opinii właściwej terenowo komisji związków zawodowych oraz zgody właściwego do spraw handlu organu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

§ 10. 1. Podstawę działalności gospodarczej w żywieniu przyzakładowym stanowią:

1) dla placówek żywienia przyzakładowego prowadzonych przez zakłady pracy — roczny plan działalności gastronomicznej jednostek niehandlowych, zatwierdzony przez kierownika zakładu na wniosek rady zakładowej, jeżeli przepisy nie stanowią inaczej,

2) dla placówek żywienia przyzakładowego prowadzonych przez jednostki wyspecjalizowane na zlecenie zakładów pracy:

a) roczny plan handlowo-finansowy placówek żywienia przyzakładowego działających na zasadach wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego, zatwierdzony przez kierownika jednostki wyspecjalizowanej prowadzącej te placówki w uzgodnieniu z kierownikiem i radą zakładową zlecającego zakładu pracy,

b) roczne zadania placówek żywienia przyzakładowego działających według zasad ograniczonego rozrachunku gospodarczego, wynikające z planu handlowo-finansowego jednostki wyspecjalizowanej prowadzącej placówki żywienia przyzakładowego, ustalone przez kierownika jednostki wyspecjalizowanej w uzgodnieniu z kierownikiem i radą zakładową zlecającego zakładu pracy.

2. Zasady ewidencji oraz sprawozdawczości statystycznej z działalności żywienia przyzakładowego regulują odrębne przepisy.

§ 11. 1. Zaopatrzenie placówek żywienia przyzakładowego odbywa się według zasad i w trybie przewidzianych dla zakładów gastronomicznych sieci otwartej.

2. Produkcja wyrobów kulinarnych i ciastkarskich oraz ich półproduktów w placówkach żywienia przyzakładowego powinna być prowadzona na podstawie przepisów kulinarnych oraz okresowych i dziennych planów produkcji. Przy produkcji posiłków, o których mowa w § 7 ust. 1 i 3 uchwały nr 295 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie zasad odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego oraz zasad finansowania tych placówek (Monitor Polski z 1971 r. Nr 1, poz. 1), oraz przy produkcji posiłków profilaktycznych należy uwzględniać wynikające z norm żywieniowych limity finansowe nakładu surowców przeznaczonych do produkcji tych posiłków.

3. Organizacja sprzedaży i wydawania posiłków w placówkach żywienia przyzakładowego powinna być dostosowana do rozkładu czasu pracy załogi, charakteru i warunków działania zakładu pracy, zmienności pracy i innych warunków wynikających z regulaminu pracy zakładu, jak również do możliwości produkcyjno-usługowych placówek żywienia.

§ 12. Wielkość zatrudnienia w placówkach żywienia przyzakładowego powinna odpowiadać orientacyjnym normom określonym w instrukcji, o której

mowa w § 13 zarządzenia, a kwalifikacje pracowników — wymaganiom określonym w przepisach, o których mowa w § 16.

§ 13. Szczegółowe zasady organizacji i prowadzenia placówek żywienia przyzakładowego określi instrukcja Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

§ 14. Zasady odpłatności konsumentów za usługi świadczone przez placówki żywienia przyzakładowego i finansowania działalności tych placówek, uprawnienia pracowników i innych osób do korzystania z żywienia przyzakładowego oraz zasady ewidencji kosztów i dochodów tej działalności regulują odrębne przepisy.

§ 15. Kontrolę działalności placówek żywienia przyzakładowego sprawują: zakłady pracy, jednostki wyspecjalizowane prowadzące żywienie przyzakładowe na zlecenie tych zakładów, właściwe organy kontroli państwowej i społecznej oraz komisje stołówkowe powoływane przez rady zakładowe zakładów pracy.

§ 16. Do placówek żywienia przyzakładowego mają zastosowanie wydane przez Ministra Handlu Wewnętrznego przepisy w zakresie:

- 1) kwalifikacji pracowników,
- 2) przyjmowania osób do pracy na stanowiska kierownicze lub związane z odpowiedzialnością majątkową oraz sporządzania opinii o tych osobach,
- 3) rozliczania osób majątkowo odpowiedzialnych i przeprowadzania inwentaryzacji,
- 4) stosowania limitów na pokrycie niedoborów,
- 5) norm ubytków naturalnych niektórych artykułów spożywczych,
- 6) orientacyjnych wskaźników zużycia drobnego sprzętu i opakowań szklanych.

§ 17. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 1 grudnia 1955 r. w sprawie trybu i warunków

uruchamiania oraz zasad prowadzenia bufetów przyzakładowych i studenckich (Monitor Polski z 1955 r. Nr 124, poz. 1618, z 1956 r. Nr 75, poz. 879, z 1957 r. Nr 41, poz. 262 i z 1966 r. Nr 42, poz. 214) w zakresie dotyczącym bufetów przyzakładowych (pracowniczych),

2) zarządzenie nr 146 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 4 października 1961 r. w sprawie wytycznych dotyczących rozszerzenia zakresu usług stołówek pracowniczych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego oraz w stołówkach prowadzonych przez spółdzielnie zrzeszone w Związku Spółdzielni Spożywców „Społem” i zakłady ZSS „Społem” (Dz. Urz. MHW Nr 33, poz. 96),

3) zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 7 listopada 1961 r. w sprawie ustalenia orientacyjnych wskaźników technicznego wyposażenia stołówek pracowniczych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego, stołówek studenckich oraz stołówek prowadzonych przez spółdzielnie zrzeszone w Związku Spółdzielni Spożywców „Społem”, zakłady Związku Spółdzielni Spożywców „Społem” i przez oddziały zaopatrzenia robotniczego (Monitor Polski Nr 96, poz. 407),

4) zarządzenie nr 145 Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 29 listopada 1965 r. w sprawie organizacji kontroli w stołówkach jednostek resortu handlu wewnętrznego (Dz. Urz. MHW Nr 48, poz. 115),

5) zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 29 lipca 1966 r. w sprawie wytycznych organizacji stołówek i bufetów pracowniczych (Monitor Polski Nr 42, poz. 214).

§ 18. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: *E. Sznajder*

72.

PISMO OKÓLNE Nr 4

PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 6 stycznia 1972 r.

w sprawie wzmocnienia działalności zapobiegającej nietrzeźwości pracowników na terenie zakładów pracy.

(Dz. Urz. Kom. Pracy i Płac z dnia 25 marca 1972 r. Nr 1, poz. 2)

W związku ze zdarzającymi się przypadkami tolerowania nietrzeźwości pracowników na terenie zakładów pracy, co powoduje poważne szkody społeczne i gospodarcze, przyczynia się do powstawania wypadków przy pracy, prowadzi do obniżenia wydajności pracy oraz zwiększenia produkcji wadliwej — na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu i trybu działania Komitetu Pracy i Płac oraz zakresu współpracy Komitetu z innymi organami administracji państwowej (Dz. U. Nr 23, poz. 133 z późniejszymi zmianami) ustala się, co następuje:

Dyrektorzy (kierownicy) zakładów pracy powinni niezwłocznie podjąć środki zmierzające do:

— bezwzględnie niedopuszczania do przebywania nietrzeźwych pracowników na terenie zakładów pracy,

— likwidacji możliwości uzyskania napojów alkoholowych oraz picia tych napojów na terenie zakładów pracy.

Dyrektorzy (kierownicy) zakładów pracy powinni z całą surowością stosować sankcje służbowe i dyscyplinarne przewidziane w obowiązujących przepisach prawa i regulaminach pracy w stosunku do pracowników pijących alkohol w zakładach pracy lub przebywających na terenie zakładów w stanie nietrzeźwym, albo umożliwiających innym pracownikom uzyskanie alkoholu w zakładach pracy, aż do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia, w oparciu o przepisy dekretu z dnia 18 stycznia 1956 r. o ograniczeniu dopuszczalności rozwiązywania umów o pracę bez wypowiedzenia oraz o zabezpieczeniu ciągłości pracy (Dz. U. Nr 2, poz. 11 z późniejszymi zmianami).

Ponadto dyrektorzy (kierownicy) zakładów pracy wspólnie z zakładowymi organizacjami polityczno-społecznymi powinni prowadzić działalność zmierzającą do uświadamiania pracownikom wysoce szkodliwych skutków wynikających ze stanu nietrzeźwości, a także odpowiedzialności karnej grożącej na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 69, poz. 434 z późniejszymi zmianami) w razie sprzedaży, podawania lub spożywania napojów alkoholowych w zakładach pracy.

Tolerowanie nietrzeźwości wśród pracowników przez dyrektorów (kierowników) zakładów pracy a także przez inne osoby zajmujące w zakładzie kie-

rownicze stanowiska stanowi naruszenie podstawowych obowiązków w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawa i porządku w zakładzie.

Dyrektorzy (kierownicy) jednostek nadrzędnych obowiązani są do zapewnienia przestrzegania postanowień niniejszego pisma oraz prowadzenia systematycznej kontroli w zakładach pracy w zakresie stosowania przepisów dotyczących zwalczania alkoholizmu, a także podejmowania innych odpowiednich środków przeciwdziałających nietrzeźwości pracowników na terenie zakładów pracy.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

73.

WYJAŚNIENIE Nr 1 KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 25 stycznia 1972 r.

w sprawie uprawnień pracowników z tytułu uzyskania świadectwa ukończenia szkoły średniej.

(Dz. Urz. Kom. Pracy i Płac z dnia 25 marca 1972 r. Nr 1, poz. 1)

W związku z zarządzeniami Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:

1) z dnia 6 listopada 1970 r. w sprawie świadectw ukończenia szkoły średniej i świadectw dojrzałości (Dz. Urz. Min. Oświaty i Szkolnictwa Wyższego Nr B-11, poz. 77) oraz

2) z dnia 13 marca 1971 r. w sprawie wydawania świadectw ukończenia szkoły średniej osobom, które przed 1.II.1971 r. ukończyły klasę programowo najwyższą lecz nie uzyskały świadectwa dojrzałości (Dz. Urz. Min. Oświaty i Szkolnictwa Wyższego Nr B-2, poz. 18),

Komitet Pracy i Płac w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych na podstawie art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) — wyjaśnia, co następuje:

1. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 1969 r. o pracowniczych urlopowach wypoczynkowych (Dz. U. Nr 12, poz. 85) — do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu, wlicza się okres nauki ukończonej, tj. stwierdzonej świadectwem (dyplomem) ukończenia szkoły, według obowiązujących w szkolnictwie przepisów.

W związku z powyższym świadectwo ukończenia szkoły średniej wydane na podstawie w/w zarządzeń Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:

1) z dnia 6 listopada 1970 r. — osobom, które ukończyły po dniu 1.II.1971 r. klasę programowo najwyższą lecz nie uzyskały świadectwa dojrzałości oraz

2) z dnia 13 marca 1971 r. — osobom, które uczyły się w okresie po dniu 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lutego 1971 r. do państwowej szkoły średniej (ogólnokształcącej lub zawodowej) lub do szkoły średniej z uprawnieniami szkół państwowych i ukończyły klasę programowo najwyższą tej szkoły oraz były dopuszczone do egzaminu dojrzałości lecz nie uzyskały świadectwa dojrzałości,

— uprawnia, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 w/w ustawy z dnia 29 kwietnia 1969 r., do zaliczenia określonej liczby lat z tytułu ukończenia odpowiedniej szkoły do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu wypoczynkowego.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, należy traktować jako posiadające wykształcenie średnie w zakresie wymagań kwalifikacyjnych określonych w obowiązujących przepisach.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
M. Krukowski

Instytut Wydawniczy CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Institucje państwowe, społeczne, zakłady pracy, szkoły itp. mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie w miejscowych Oddziałach i Delegaturach „Ruch”, w terminie do 25 listopada na rok następny.

Prenumeratory indywidualni mogą opłacać prenumeratę w urzędach pocztowych i u listonoszy, lub dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28 (w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty).

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO Nr 1-6-100024.

Sprzedaż egzemplarzy numerów zdezaktualizowanych, na uprzednie pisemne zamówienia, prowadzi Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Towarowa 28.

Drukarnia Instytutu Wydawniczego CRZZ. Papier gazetowy kl. VIII, 50 g. Objętość ark. wyd. 3,4, ark. druk. 3,0. Zam. 510/72. 25 000. A-49.

INDEKS 35404